

**Πρόγραμμα «Active Citizens Fund» στην Ελλάδα
Χρηματοδοτικός Μηχανισμός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου
(ΕΟΧ)
2014-2021**

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

Αθήνα
Δεκέμβριος 2020

Πίνακας Περιεχομένων

1. Περιγραφή του Προγράμματος	4
2. Κριτήρια Επιλογής	6
2.1 Διοικητικά κριτήρια	6
2.2 Κριτήρια επιλεξιμότητας	7
2.2.1 Επιλέξιμοι υποψήφιοι	7
2.2.2 Επιλέξιμοι εταίροι	9
2.2.3 Επιλέξιμες αιτήσεις	11
2.3 Δικαίωμα ένστασης	11
2.4 Κριτήρια αξιολόγησης	11
3. Παραδοτέα έργου και ενδεικτική λίστα δράσεων	12
3.1 Συμμόρφωση με τα παραδοτέα / δείκτες παραδοτέων έργου	12
3.2 Ενδεικτικές δράσεις	21
4. Ανάπτυξη ικανοτήτων ΜΚΟ (Capacity building)	24
5. Διάρκεια έργων	27
6. Τοποθεσία έργων	27
7. Μέγεθος Έργων / Επιχορηγήσεων και συγχρηματοδότηση	28
8. Συνεργασίες	29
9. Επιλέξιμες δαπάνες	30
9.1 Γενικές αρχές	30
9.2 Περίοδος επιλεξιμότητας δαπανών	31
9.3 Άμεσες δαπάνες	31
9.4 Έμμεσες δαπάνες	33
9.5 Εξαιρούμενες δαπάνες	33
10. Προμήθειες	34
11. Εποπτεία έργων, Εκθέσεις και Πληρωμές	35
11.1 Παρακολούθηση έργων και Εκθέσεις	35
11.2 Πληρωμές	37
12. Απαιτήσεις Επικοινωνίας των Φορέων Υλοποίησης Έργου	38
12.1 Προετοιμασία του πλάνου επικοινωνίας	39
12.2 Υλοποίηση του πλάνου επικοινωνίας	40

13. Διαδικασία επιλογής έργων	40
13.1 Διαδικασία Αξιολόγησης	40
13.2 Κριτήρια αξιολόγησης	41
13.3 Τελική επιλογή έργων	43
14. Συμβάσεις Επιχορήγησης Έργων	43
15. Υποστηρικτικά έγγραφα και Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων	44
16. Στοιχεία επικοινωνίας	46
17. Μηχανισμός Καταγγελιών	46
Παράρτημα 1 - Όρια δαπανών ταξιδιών, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης	48
Παράρτημα 2 - Συμβουλές για τη συμπλήρωση μιας επιτυχημένης αίτησης	51
Παράρτημα 3 - Προτεινόμενα ανώτατα μισθολογικά κόστη	69

1. Περιγραφή του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα «Active Citizens Fund» αποτελεί μέρος του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) για την Ελλάδα για την περίοδο 2014 - 2021, μέσω του οποίου οι Δωρητρίες Χώρες, Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία, επιδιώκουν να συμβάλουν στη μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων καθώς και στην ενδυνάμωση των διμερών σχέσεων μεταξύ της Ελλάδας και των Δωρητριών Χωρών.

Βασικός σκοπός του Προγράμματος είναι η **ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών και της ενεργού συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, καθώς και η ενδυνάμωση των ευπαθών ομάδων**. Ο σκοπός αυτός βασίζεται σε κοινές αξίες, όπως ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η ελευθερία, η δημοκρατία, η ισότητα, το κράτος δικαίου και ο σεβασμός για τα ανθρώπινα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες.

Το συνολικό ποσό των € 12.000.000 θα διατεθεί μέσω του Προγράμματος.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης του προγράμματος “Active Citizens Fund” στην Ελλάδα είναι το Ίδρυμα Μποδοσάκη σε συνεργασία με το Σωματείο Αλληλεγγύη SolidarityNow.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα “Active Citizens Fund” στην Ελλάδα στοχεύει στην επίτευξη των ακόλουθων προσδοκώμενων αποτελεσμάτων:

1. Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά.
2. Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών.
3. Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
4. Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων.
5. Ενδυνάμωση των ικανοτήτων και της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών.

Τα ανωτέρω προσδοκώμενα αποτελέσματα θα υλοποιηθούν μέσω **έξι (6) ανοιχτών προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος**:

Ανοιχτές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος	Ημερομηνία ανακοίνωσης	Συνολικό ποσό επιχορήγησης	Μέγεθος έργου/Ποσό επιχορήγησης σε Ευρώ
1^η πρόσκληση: Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 4)	21/2/2019	€ 2.904.000	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00 <u>Μεγάλα έργα:</u> 80.000,01 - 300.000,00
2^η πρόσκληση: Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 2)	21/2/2019	€ 1.970.000	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00 <u>Μεγάλα έργα:</u> 80.000,01 - 200.000,00
3^η πρόσκληση: Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 1)	02/12/2019	€ 1.000.000	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00 <u>Μεγάλα έργα:</u> 80.000,01 - 200.000,00
4^η πρόσκληση: Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3)	02/12/2019	€ 2.494.600	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00 <u>Μεγάλα έργα:</u> 80.000,01 - 300.000,00
5^η πρόσκληση: Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμηση της έμφυλης βίας (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3)	11/12/2020	€ 1.005.400	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00 <u>Μεγάλα έργα:</u> 80.000,01 - 300.000,00
6^η πρόσκληση: Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 5)	11/12/2020	€ 500.000	<u>Μικρά έργα:</u> 1.000,00 - 5.000,00 <u>Μεσαία έργα:</u> 5.000,01 - 80.000,00

Τουλάχιστον ποσοστό 15% του συνολικού ποσού επιχορήγησης θα διατεθεί σε δράσεις για την ανάπτυξη των ικανοτήτων (Capacity Building) των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ).

Στην παρούσα φάση, οι υποψήφιοι προσκαλούνται να υποβάλουν αιτήσεις μόνο για την πρόσκληση 5: «**Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμηση της έμφυλης βίας**» και την πρόσκληση 6: «**Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών**» που αφορούν στα προσδοκώμενα αποτελέσματα 3: «Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» και 5: «Ενδυνάμωση των ικανοτήτων και της βιωσιμότητας της Κοινωνίας των Πολιτών» αντίστοιχα.

Κάθε υποψήφιος οργανισμός, μπορεί να υποβάλει **μόνο μία** (1) αίτηση ανά πρόσκληση, συμμετέχοντας είτε ως υποψήφιος φορέας υλοποίησης είτε ως εταίρος.

Οι ΜΚΟ που συμμετέχουν ως **φορείς υλοποίησης έργου ή ως εταίροι** σε **τουλάχιστον τρία (3) έργα** που έχουν επιλεγεί για επιχορήγηση (σε διαφορετικές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος), δεν μπορούν να λάβουν επιπρόσθετη επιχορήγηση παρά μόνο μέσω της επιχορήγησης διμερών σχέσεων (bilateral fund) και της 6^{ης} πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών).

Όλοι οι φορείς υλοποίησης έργου προσκαλούνται να συμμετέχουν σε δράσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων (capacity building). Αυτές οι δράσεις οργανώνονται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης κατά την υλοποίηση του Προγράμματος. Παρακαλώ δείτε την ενότητα 4.

Η Επιχορήγηση Διμερών Σχέσεων προορίζεται για πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των ελληνικών ΜΚΟ και επιλέξιμων φορέων των Δωρητριών Χωρών. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ να ανατρέξετε στην αντίστοιχη πρόσκληση και στις Οδηγίες προς υποψηφίους, όπως δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος:

www.activecitizensfund.gr/prosklisi/protovoylies-dimeron-scheseon/.

2. Κριτήρια Επιλογής

Υπάρχουν τρία (3) είδη κριτηρίων επιλογής έργων που διακρίνονται σε διοικητικά κριτήρια, κριτήρια επιλεξιμότητας και κριτήρια αξιολόγησης.

2.1 Διοικητικά κριτήρια

Τα διοικητικά κριτήρια αποτελούν προϋποθέσεις για την αποδοχή της αίτησης έργου. Η μη συμμόρφωση της αίτησης με τα διοικητικά κριτήρια συνεπάγεται ότι η αίτηση δεν θα αξιολογείται περαιτέρω.

Τα διοικητικά κριτήρια περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της), ο προϋπολογισμός και η σύμβαση συνεργασίας μεταξύ φορέα υλοποίησης έργου και εταίρου φορέα υλοποίησης (σε περίπτωση συνεργασίας) να έχουν υποβληθεί στα ελληνικά εντός της προθεσμίας υποβολής που υποδεικνύεται στη σχετική πρόσκληση.
  - Παρακαλώ λάβετε υπόψη ότι για τις αιτήσεις που θα υποβληθούν ταχυδρομικά (μόνο για τα μικρά έργα), ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης θα θεωρείται η ημερομηνία που εμφανίζεται στη σφραγίδα του ταχυδρομείου.
- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της) και ο προϋπολογισμός να έχουν υποβληθεί με τον τρόπο που ορίζεται στην αντίστοιχη πρόσκληση.
  - Ο προϋπολογισμός θα πρέπει να συμπληρώνεται σε ένα από τα υποδείγματα που υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, χρησιμοποιώντας Microsoft Excel έκδοσης 2013 ή μεταγενέστερη.
- Όλα τα απαιτούμενα υποστηρικτικά έγγραφα να έχουν υποβληθεί εντός της προθεσμίας που υποδεικνύεται στη σχετική πρόσκληση, μαζί με την αίτηση και τον προϋπολογισμό (όλα τα υποστηρικτικά έγγραφα απαριθμούνται στην ενότητα 15).
- Η αίτηση έργου (συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της) και ο προϋπολογισμός συμπληρώνονται σύμφωνα με τα αντίστοιχα υποδείγματα, που είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα:
www.activecitizensfund.gr/proskliseis/lista-proskliseon/.

2.2 Κριτήρια επιλεξιμότητας

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας είναι τα κριτήρια με βάση τα οποία αξιολογείται αν ο υποψήφιος φορέας υλοποίησης / εταίρος και η αίτηση πληρούν τις προϋποθέσεις επιχορήγησης. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας θα εξετάζονται μόνο εφόσον η αίτηση πληροί τα διοικητικά κριτήρια.

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας περιλαμβάνουν τα παρακάτω:

2.2.1 Επιλέξιμοι υποψήφιοι

α. Επιλέξιμοι υποψήφιοι φορείς υλοποίησης έργων είναι οι ΜΚΟ με νομική υπόσταση στην Ελλάδα, οι οποίες εμπίπτουν στον εξής ορισμό:

«Μη κερδοσκοπικές εθελοντικές οργανώσεις που έχουν συσταθεί ως νομικά πρόσωπα, με μη εμπορικό σκοπό, ανεξάρτητες από την τοπική, περιφερειακή και κεντρική κρατική – κυβερνητική διοίκηση, δημόσιους οργανισμούς, πολιτικά κόμματα και εμπορικούς οργανισμούς. Θρησκευτικές οργανώσεις και πολιτικά κόμματα δεν θεωρούνται ΜΚΟ». Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες των δημοκρατικών αξιών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Πιο συγκεκριμένα, οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες γενικές προϋποθέσεις:

- 1) Να είναι **μη** κερδοσκοπικές οργανώσεις¹, να μην έχουν δημιουργηθεί και να μην λειτουργούν προς προσωπικό όφελος. Παρά το γεγονός ότι μπορούν να έχουν έμμισθο προσωπικό και να συμμετέχουν σε προσοδοφόρες δραστηριότητες, **δεν διανέμουν τα κέρδη** στα μέλη τους ή στο διοικητικό συμβούλιο ή στους εκπροσώπους και διαχειριστές τους. Οι δραστηριότητες που παράγουν έσοδα, δεν θα πρέπει να αποτελούν το σκοπό της ΜΚΟ, αλλά μόνον ένα μέσο που υποστηρίζει την αποστολή και τις αξίες της.
- 2) Τα μέλη τους δεν πρέπει να έχουν κανένα άμεσο εμπορικό συμφέρον από τις εργασίες και το αποτέλεσμα των δράσεων της οργάνωσης ή των εμπορικών δραστηριοτήτων της, ούτε οι οργανώσεις να εξυπηρετούν τα εμπορικά ή επαγγελματικά συμφέροντα των μελών τους. Ως εκ τούτου, αποκλείονται εμπορικά και επαγγελματικά σωματεία, των οποίων οι σκοποί και οι στόχοι είναι να προωθήσουν τα ειδικά συμφέροντα των μελών τους.
- 3) Έχουν εθελοντικό χαρακτήρα, δημιουργούνται εθελοντικά από ομάδες ή μεμονωμένα άτομα και συνήθως περιλαμβάνουν στοιχεία εθελοντικής συμμετοχής στην οργάνωση.
- 4) Δραστηριοποιούνται στα κοινά και για το δημόσιο όφελος σε θέματα που σχετίζονται με την ευημερία των ανθρώπων, επιμέρους ομάδων ή την κοινωνία στο σύνολό της.
- 5) Έχουν νομική υπόσταση, σε αντίθεση με άτυπες ή επί τούτου δημιουργηθείσες (ad hoc) ομάδες, και έχουν καταστατικό ή άλλο συστατικό έγγραφο που καθορίζει την αποστολή, τους σκοπούς, τους στόχους και το πεδίο δράσης τους.
- 6) Έχουν διαφανή δομή και αιρετή διοίκηση και λογοδοτούν στα μέλη και τους δωρητές τους.
- 7) Είναι ανεξάρτητες από την τοπική, περιφερειακή και κεντρική κρατική – κυβερνητική διοίκηση και άλλες δημόσιες αρχές.
- 8) Είναι ανεξάρτητες από πολιτικά κόμματα και εμπορικούς οργανισμούς.

Πολιτικά κόμματα και θρησκευτικές οργανώσεις², κοινωνικοί εταίροι³ ή συνεταιρισμοί που διανέμουν κέρδη δεν θεωρούνται ΜΚΟ και δεν είναι επιλέξιμοι.

Κοινωνικές επιχειρήσεις⁴ δεν θεωρούνται ΜΚΟ και δεν είναι επιλέξιμες ως φορείς υλοποίησης.

Ιδρύματα⁵ και οργανώσεις που βασίζονται στην πίστη⁶ θεωρούνται επιλέξιμες ΜΚΟ εφόσον

¹ Συμπεριλαμβάνονται οι ενώσεις μη κερδοσκοπικών οργανώσεων με νομική προσωπικότητα (π.χ. ομοσπονδίες).

² Οι θρησκευτικές οργανώσεις δεν περιλαμβάνουν οργανώσεις που βασίζονται στην πίστη, ήτοι οργανώσεις προσώπων που τους ενώνει κοινή θρησκευτική πίστη (οργανώσεις πιστών), όπως περιγράφεται κατωτέρω (υπό 5), οι οποίες είναι επιλέξιμες.

³ Κοινωνικοί εταίροι ορίζονται ως συνδικαλιστικές οργανώσεις και διαπραγματευτικοί εργοδοτικοί φορείς, όπως ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

⁴ Οι Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4430/2016 και του προηγούμενου ν. 4019/2011 έχουν σκοπό την κοινωνική επιχειρηματικότητα, διαθέτουν εκ του νόμου την εμπορική ιδιότητα (άρθρο 2 παρ. 1), υπό προϋποθέσεις διανέμουν κέρδη στα μέλη τους (άρθρο 7 παρ. 2), ενώ μέλη τους μπορεί να είναι ΝΠΔΔ (άρθρο 3 παρ. 3), και δεν θεωρούνται επιλέξιμες ΜΚΟ.

⁵ Τα ιδρύματα που έχουν συσταθεί προς δημόσιο όφελος (Κοινοφελή Ιδρύματα) είναι επιλέξιμα, εάν είναι ανεξάρτητα από πολιτικά κόμματα ή από κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό κρατικό – κυβερνητικό έλεγχο.

⁶ Ανεξάρτητες από τις θρησκευτικές – εκκλησιαστικές αρχές οργανώσεις προσώπων που βασίζονται στην πίστη, ήτοι οργανώσεις προσώπων που τους ενώνει κοινή θρησκευτική πίστη (οργανώσεις πιστών), είναι επιλέξιμες, αν πληρούν

πληρούν τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις.

Σωματεία (Αστικός Κώδικας άρθρα 78 - 107), Αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες (Αστικός Κώδικας άρθρα 741 - 748) και Ιδρύματα (Αστικός Κώδικας άρθρα 108 - 121 και ν. 4182/2013 άρθρα 50 - 60), είναι καταρχήν επιλέξιμοι υποψήφιοι, εφόσον πληρούν τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις.

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός θεωρείται επιλέξιμη ΜΚΟ, εφόσον πληροί τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις.

Οι υποψήφιοι που δεν έχουν επιστρέψει ποσά, που οφείλουν βάσει τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, που σχετίζονται με επιχορηγήσεις που έλαβαν από το Πρόγραμμα Επιχορήγησης ΜΚΟ στην Ελλάδα «Είμαστε όλοι Πολίτες» της περιόδου 2009-2014, δεν είναι επιλέξιμοι φορείς υλοποίησης ή εταίροι.

β. Ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί:

- Για **μεγάλα έργα** (άνω των € 80.000,00): Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, να έχουν συμπληρώσει δύο (2) έτη λειτουργίας από τη νομική τους σύσταση.
- Για **μεσαία έργα** (μεταξύ € 5.000,01 και μέχρι € 80.000,00): Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, να έχουν συμπληρώσει δώδεκα (12) μήνες λειτουργίας από τη νομική τους σύσταση.
- Για **μικρά έργα** (μεταξύ € 1.000,00 και μέχρι € 5.000,00): Οι επιλέξιμοι υποψήφιοι πρέπει, μέχρι τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, να έχουν συμπληρώσει έξι (6) μήνες λειτουργίας από τη νομική τους σύσταση.
- Κάθε υποψήφιος οργανισμός, μπορεί να υποβάλει **μόνο μία** (1) αίτηση ανά πρόσκληση, συμμετέχοντας είτε ως υποψήφιος φορέας υλοποίησης είτε ως εταίρος.
- Οι ΜΚΟ που συμμετέχουν ως **φορείς υλοποίησης έργου ή ως εταίροι σε τουλάχιστο τρία (3) έργα** που έχουν επιλεγεί για επιχορήγηση (σε διαφορετικές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος), δεν μπορούν να λάβουν επιπρόσθετη επιχορήγηση παρά μόνο μέσω της επιχορήγησης διμερών σχέσεων (bilateral fund) και της 6^{ης} πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών).

2.2.2 Επιλέξιμοι εταίροι

Τα έργα μπορούν να υλοποιηθούν σε συνεργασία με εταίρους. Όλοι οι εταίροι του έργου πρέπει να μοιράζονται έναν κοινό στόχο και να συνεισφέρουν ενεργά στην υλοποίηση των στόχων του έργου, όπως αυτοί προσδιορίζονται στην αίτηση. Ο ρόλος και οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις του κάθε εταίρου πρέπει να ορίζονται σαφώς και να αιτιολογούνται στην αίτηση. Οι εταίροι του έργου δεν μπορούν να είναι μέλη του φορέα υλοποίησης του έργου.⁷

τις ανωτέρω γενικές προϋποθέσεις και αν το προτεινόμενο προς επιχορήγηση έργο δεν προάγει ούτε υποστηρίζει αμέσως ή εμμέσως οιοδήποτε θρησκευτικό – εκκλησιαστικό δόγμα, αποστολή ή προσηλυτισμό στις δοξασίες οποιασδήποτε πίστης.

⁷ Ενδεικτικά, σε περίπτωση υποψηφίου φορέα με τη μορφή σωματείου, τυχόν νομικά πρόσωπα – μέλη του σωματείου

Οι παρακάτω φορείς είναι επιλέξιμοι ως εταίροι του φορέα υλοποίησης:

- Οποιοσδήποτε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας με νομική υπόσταση, εμπορικού ή μη εμπορικού σκοπού, ή μη κυβερνητική οργάνωση με νομική υπόσταση που έχει έδρα α) σε Δωρήτρια Χώρα (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία) (donor project partner), ή β) σε δικαιούχο κράτος του ΕΟΧ⁸ ή γ) σε κράτος εκτός ΕΟΧ που έχει κοινά σύνορα με την Ελλάδα⁹
- Οποιοσδήποτε διεθνής οργανισμός ή φορέας ή υπηρεσία αυτού.
- Άτυπες επί τούτου (ad hoc) δημιουργηθείσες ομάδες αυτοβοήθειας, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων που δημιουργήθηκαν από τη βάση (grassroots), οι οποίες δεν έχουν νομική υπόσταση στην Ελλάδα ομάδες). Αυτές οι ομάδες ωστόσο πρέπει να μην λειτουργούν για προσωπικό όφελος των μελών τους, να ενεργούν για το κοινό καλό, να είναι εθελοντικές, να μη βασίζονται στις διακρίσεις, να είναι ανεξάρτητες από την τοπική, περιφερειακή και κεντρική κρατική – κυβερνητική διοίκηση, από πολιτικά κόμματα, θρησκευτικούς οργανισμούς και εμπορικές οργανώσεις. Οι άτυπες ομάδες θα πρέπει να εκπροσωπούνται από ένα μόνο πρόσωπο, το οποίο θα υπογράψει τη σύμβαση συνεργασίας με τον φορέα υλοποίησης για λογαριασμό της ομάδας. Μία άτυπη ομάδα δεν δύναται να είναι ο άμεσος δικαιούχος της επιχορήγησης έργου¹⁰. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συμμετοχή μιας άτυπης ομάδας στο έργο ως εταίρου μπορούν να καλύπτονται από την επιχορήγηση του έργου (τα σχετικά τιμολόγια θα πρέπει να εκδίδονται στο όνομα του φορέα υλοποίησης, να πληρώνονται από αυτόν και να αποτυπώνονται στο λογιστικό του σύστημα).
- Κάθε τμήμα πανεπιστημίου, ακόμα και αν δεν συνιστά ξεχωριστή νομική οντότητα, θεωρείται αυτοτελής εταίρος για την συμμετοχή του σε έργο.

Ισχύουν οι ακόλουθοι περιορισμοί:

- Κάθε υποψήφιος οργανισμός, μπορεί να υποβάλει **μόνο μία (1)** αίτηση ανά πρόσκληση, συμμετέχοντας είτε ως υποψήφιος φορέας υλοποίησης είτε ως εταίρος.
- Οι ΜΚΟ που συμμετέχουν ως **φορείς υλοποίησης έργου ή ως εταίροι** σε **τουλάχιστον τρία (3) έργα** που έχουν επιλεγεί για επιχορήγηση (σε διαφορετικές προσκλήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος), δεν μπορούν να λάβουν επιπρόσθετη επιχορήγηση παρά μόνο μέσω της επιχορήγησης διμερών σχέσεων (bilateral fund) και της 6^{ης} πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος (Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών).

Οι συνεργασίες για την υλοποίηση έργου θα καταρτίζονται με συμβάσεις συνεργασίας μεταξύ του φορέα υλοποίησης έργου και εκάστου εταίρου του, χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα

δεν είναι επιλέξιμοι εταίροι.

⁸ Βουλγαρία, Κροατία, Κύπρος, Δημοκρατία της Τσεχίας, Εσθονία, Ελλάδα, Ουγγαρία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβακία και Σλοβενία.

⁹ Αλβανία, Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας και Τουρκία.

¹⁰ Δαπάνες που αφορούν τη συμμετοχή της άτυπης ομάδας θα καλυφθούν από τον φορέα υλοποίησης έργου.

σύμβασης που παρέχεται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης ως συμπληρωματικό έγγραφο της αίτησης. Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στην Ενότητα 8.

2.2.3 Επιλέξιμες αιτήσεις

Οι επιλέξιμες αιτήσεις πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- Το αιτούμενο ποσό επιχορήγησης να κυμαίνεται εντός των επιτρεπτών ορίων, όπως αυτά ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Η προτεινόμενη περίοδος υλοποίησης του έργου να είναι εντός των επιτρεπτών ορίων, όπως αυτά ορίζονται στην αντίστοιχη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
- Ο φορέας υλοποίησης έργου ή ο/οι εταίρος/οι του να μην έχουν υποβάλει περισσότερες αιτήσεις από αυτές που ορίζονται στην ενότητα 1.

2.3 Δικαίωμα ένστασης

Μόνο πλήρεις αιτήσεις θα ληφθούν υπόψη για αξιολόγηση και βαθμολόγηση. Οι υποψήφιοι θα έχουν προθεσμία πέντε (5) εργασίμων ημερών για να υποβάλουν έγγραφα που τυχόν δεν έχουν προσκομίσει, έπειτα από υπόδειξη του Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Οι υποψήφιοι των οποίων οι αιτήσεις απορρίπτονται λόγω μη συμμόρφωσης με **τα διοικητικά κριτήρια και τα κριτήρια επιλεξιμότητας**, θα ενημερωθούν μέσω e-mail και έχουν το δικαίωμα να ασκήσουν ένσταση εντός προθεσμίας πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ενημέρωσή τους. Το δικαίωμα ένστασης ασκείται μόνο μία (1) φορά. Η ένσταση πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω e-mail στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπεύθυνου Διαχειριστή Προγραμμάτων και αρμόδιου για την εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, το αργότερο μέχρι τις 18:00 ώρα Ελλάδος, της 5^{ης} και τελευταίας ημέρας της προθεσμίας. Παρακαλώ να ανατρέξετε στην ενότητα «**Στοιχεία Επικοινωνίας**» της εκάστοτε πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις των Διαχειριστών Προγραμμάτων. Οι ενστάσεις θα εξετάζονται από την Επιτροπή Ενστάσεων του Διαχειριστή Επιχορήγησης και οι υποψήφιοι θα ενημερώνονται για την απόφασή της εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών. Η απόφαση που αφορά στην ένσταση είναι αμετάκλητη.

2.4 Κριτήρια αξιολόγησης

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των αιτήσεων, οι οποίες πληρούν τα διοικητικά κριτήρια και τα κριτήρια επιλεξιμότητας. Τα κριτήρια αξιολόγησης αποτελούν τη βάση για τη βαθμολόγηση της αίτησης έργου (βλ. Ενότητα 13).

Τα κριτήρια αξιολόγησης αφορούν τα ακόλουθα:

- Ικανότητα του υποψηφίου
- Συνάφεια και Αιτιολόγηση
- Ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων
- Δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων (Capacity Building Component)
- Βιωσιμότητα
- Οικονομική τεκμηρίωση

3. Παραδοτέα έργου και ενδεικτική λίστα δράσεων

3.1 Συμμόρφωση με τα παραδοτέα / δείκτες παραδοτέων έργου

Κάθε προσδοκώμενο αποτέλεσμα του Προγράμματος έχει συγκεκριμένους προκαθορισμένους στόχους. Τα έργα πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη του αντίστοιχου προσδοκώμενου αποτελέσματος του Προγράμματος, να αντιστοιχούν στα επιλεγμένα παραδοτέα του έργου και να μετρούν την επίτευξη των προκαθορισμένων δεικτών τους (όπως παρουσιάζονται ακολούθως). Αν οι υποψήφιοι αποφασίσουν να συμπεριλάβουν επιπρόσθετους δείκτες, αυτοί θα πρέπει επίσης να αντιστοιχούν στο συγκεκριμένο στόχο/παραδοτέο που έχουν επιλέξει¹¹.

Οι δράσεις των έργων, οι οποίες δεν συνεισφέρουν σε κανένα από τα προκαθορισμένα παραδοτέα για το αντίστοιχο προσδοκώμενο αποτέλεσμα του Προγράμματος, είναι συνεπώς μη επιλέξιμες. Σημειώστε ότι αυτός ο περιορισμός αφορά στο πρόγραμμα “Active Citizens Fund”, όπως αυτό εφαρμόζεται σε όλες τις δικαιούχες χώρες του ΕΟΧ.

Η κάθε υποψήφια ΜΚΟ θα κληθεί να προσδιορίσει τα παραδοτέα του έργου και τους δείκτες παραδοτέων στην αίτηση. Δεδομένου ότι οι δείκτες των παραδοτέων αποτελούν τα πιο άμεσα αποτελέσματα των δράσεων του έργου, συνήθως βρίσκονται υπό τον μέγιστο έλεγχο του φορέα υλοποίησης. Αντιθέτως, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα δεν βρίσκονται υπό τον άμεσο έλεγχο ενός έργου.

Για κάθε επιλεγμένο παραδοτέο του έργου, οι υποψήφιοι πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον έναν από τους αντίστοιχους προκαθορισμένους δείκτες.

Για το παραδοτέο της 6ης πρόσκλησης «Ανάπτυξη δικτύων ανάμεσα σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, οι υποψήφιοι πρέπει να επιλέξουν και τους δύο προκαθορισμένους δείκτες. Εφόσον το επιθυμούν, οι υποψήφιοι μπορούν επίσης να προσδιορίσουν επιπρόσθετους δείκτες για την μέτρηση της επίτευξης των παραδοτέων.

Σημείωση: Είναι απαραίτητο οι υποψήφιοι να προσδιορίσουν τις τιμές στόχου για κάθε δείκτη παραδοτέου του έργου. Παρακαλώ συμβουλευτείτε το Παράρτημα 2.

¹¹ Τα προσδοκώμενα αποτελέσματα προσδιορίζουν τον αντίκτυπο του προγράμματος στον τομέα της κοινωνίας των πολιτών, επιδεικνύοντας τα μακροπρόθεσμα κοινωνικά αποτελέσματα. Τα παραδοτέα είναι τα προϊόντα, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που παραδίδονται μέσω ενός έργου στις άμεσες ομάδες στόχους.

**Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 1: «Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά» /
Πρόσκληση 3: Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά**

Δείκτης σε επίπεδο Προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες προσδοκώμενου αποτελέσματος 1	
Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις με δημόσιους φορείς λήψης αποφάσεων	
Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων
Ενίσχυση της συνηγορίας των ΜΚΟ για την προώθηση ενός ευνοϊκότερου πλαισίου για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά	Αριθμός προτάσεων πολιτικής που υποβάλλονται από ΜΚΟ με σκοπό την προώθηση ενός ευνοϊκότερου πλαισίου για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά
Παροχή και προαγωγή της εκπαίδευσης για τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά και τη χρήση των ΜΜΕ	Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύονται σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών, τη συμμετοχή τους στα κοινά ή/και τη χρήση των ΜΜΕ
Προαγωγή του εθελοντισμού και της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά	Αριθμός πρωτοβουλιών ΜΚΟ που προάγουν τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά
	Αριθμός εκστρατειών ενημέρωσης/ ευαισθητοποίησης σχετικά με την ενεργή δράση των πολιτών
	Αριθμός εθελοντών που απασχολούνται στις υποστηριζόμενες ΜΚΟ

Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 2: «Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών» / Πρόσκληση 2: Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών

Δείκτης σε επίπεδο Προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες προσδοκώμενου αποτελέσματος 2	
Αριθμός εθνικών πολιτικών και νόμων που επηρεάστηκαν από ΜΚΟ	
Αριθμός ΜΚΟ που χρησιμοποιούν στοιχεία/έρευνα για την υποστήριξη των δράσεων συνηγορίας και διαμόρφωσης πολιτικής	
Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων
Προαγωγή διαφάνειας, λογοδοσίας και χρηστής διακυβέρνησης	Αριθμός εκστρατειών συνηγορίας που έχουν πραγματοποιηθεί για την προαγωγή της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της χρηστής διακυβέρνησης
Διεξαγωγή ελέγχου (εποπτείας) των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων	Αριθμός ΜΚΟ που συμμετέχουν στον έλεγχο της διαδικασίας λήψης αποφάσεων δημόσιων ή/και ιδιωτικών φορέων
	Αριθμός εργαλείων που έχουν δημιουργηθεί από ΜΚΟ για την εποπτεία των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων
Συνεργασία μεταξύ των ΜΜΕ και των ΜΚΟ για την ενίσχυση των σκοπών συνηγορίας	Αριθμός πρωτοβουλιών/εκστρατειών συνηγορίας οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί σε συνεργασία με ΜΜΕ
Διεξαγωγή έρευνας με στόχο την συγκέντρωση στοιχείων για χρήση τους σε δράσεις συνηγορίας, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη δημόσια συζήτηση	Αριθμός ΜΚΟ που έχουν υποστηριχθεί για την διεξαγωγή έρευνας με στόχο την συγκέντρωση στοιχείων για χρήση τους σε δράσεις συνηγορίας, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη δημόσια συζήτηση

**Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3: «Πρόσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» / Πρόσκληση
4: Πρόσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**

Δείκτης σε επίπεδο Προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες Προσδοκώμενου αποτελέσματος 3	
Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.	
Ποσοστό των πολιτών που αποδοκιάζουν τις δημόσιες δηλώσεις που εκφράζουν αρνητικές απόψεις ή μίσος προς συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες.	
Ποσοστό ατόμων που γνωρίζουν ότι η δημόσια υποκίνηση βίας ή μίσους κατά προσώπου ή ομάδας προσώπων που προσδιορίζονται με βάση τη φυλή, την εθνικότητα, τον σεξουαλικό προσανατολισμό ή την ταυτότητα και την έκφραση φύλου συνιστά αδίκημα.	
Αριθμός ωφελούμενων των παρεχόμενων ή βελτιωμένων υπηρεσιών.	
Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων
Ενίσχυση της συνηγορίας σε θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός εκστρατειών συνηγορίας που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα
Αύξηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού, αναφορικά με θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός δραστηριοτήτων που διεξάγονται με σκοπό την αύξηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
	Αριθμός ατόμων που ενημερώθηκαν ή ευαισθητοποιήθηκαν αναφορικά με θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Υλοποίηση εποπτικών δράσεων αναφορικά με τον σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα / την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Αριθμός ΜΚΟ που καταγράφουν και αναφέρουν τις καταστρατηγήσεις αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύονται σε ζητήματα αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Ανάπτυξη ικανοτήτων δημοσίων υπαλλήλων/λειτουργών αναφορικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων/λειτουργών που συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.
Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ ΜΚΟ και ΜΜΕ για την προώθηση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός συνεργασιών που αναπτύσσονται μεταξύ ΜΚΟ και ΜΜΕ αναφορικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
Παροχή υποστήριξης και υπηρεσιών σε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Αριθμός ΜΚΟ που παρέχουν υπηρεσίες σε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
	Καταγεγραμμένος από ΜΚΟ αριθμός περιπτώσεων καταστρατήγησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3: «Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων» / Πρόσκληση 5: Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμησης της έμφυλης βίας

Δείκτης σε επίπεδο Προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες Προσδοκώμενου αποτελέσματος 3	
Αριθμός ατόμων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.	
Ποσοστό των πολιτών που διάκεινται ευνοϊκά προς την ισότητα των φύλων.	
Επίσημα καταγεγραμμένος ετήσιος αριθμός περιστατικών ενδοοικογενειακής και έμφυλης βίας.	
Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων
Ενίσχυση της συνηγορίας σε θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός εκστρατειών συνηγορίας που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα (συγκεκριμένα, που αφορούν στην προαγωγή της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας)
Αύξηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού, αναφορικά με θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.	Αριθμός δραστηριοτήτων που διεξάγονται με σκοπό την αύξηση της ενημέρωσης και της ευαισθητοποίησης αναφορικά με τα ανθρώπινα Δικαιώματα (συγκεκριμένα, αναφορικά με την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας)
	Αριθμός ατόμων που ενημερώθηκαν ή ευαισθητοποιήθηκαν αναφορικά με θέματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα (συγκεκριμένα, με θέματα που αφορούν στην προαγωγή της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας)
Υλοποίηση εποπτικών δράσεων αναφορικά με τον σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα / την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.	Αριθμός ΜΚΟ που καταγράφουν και καταγγέλλουν τις καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συγκεκριμένα, την καταπάτηση της ισότητας των φύλων, καθώς και

	περιστατικά έμφυλης βίας)
Υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα	Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύονται σε ζητήματα αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα (συγκεκριμένα, αναφορικά με την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας)
Ανάπτυξη ικανοτήτων Δημοσίων Υπαλλήλων / Λειτουργών αναφορικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Αριθμός Δημοσίων Υπαλλήλων / Λειτουργών που συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα (συγκεκριμένα, αναφορικά με την προαγωγή της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας)
Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ ΜΚΟ και μέσω ενημέρωσης για την προώθηση συγκεκριμένων θεμάτων που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα	Αριθμός συνεργασιών που αναπτύσσονται μεταξύ ΜΚΟ και μέσω ενημέρωσης αναφορικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων (με έμφαση σε θέματα ισότητας φύλων και καταπολέμησης έμφυλης βίας)
Παροχή υποστήριξης και υπηρεσιών σε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων	Αριθμός ΜΚΟ που παρέχουν υπηρεσίες σε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συγκεκριμένα, σε θύματα παραβιάσεων που αφορούν την ισότητα των φύλων, καθώς και θύματα έμφυλης βίας)
	Καταγεγραμμένος από ΜΚΟ αριθμός περιπτώσεων καταστρατήγησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων (συγκεκριμένα, περιπτώσεις που αφορούν την ισότητα των φύλων, καθώς και περιπτώσεις έμφυλης βίας)

**Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 4: «Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων» / Πρόσκληση 1:
Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων**

Δείκτης σε επίπεδο Προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες προσδοκώμενου αποτελέσματος 4	
Αριθμός επωφελούμενων παρεχόμενων ή βελτιωμένων υπηρεσιών	
Αριθμός ευπαθών ατόμων που ενισχύθηκαν με μέτρα ενδυνάμωσης	
Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων
Υποστήριξη της οικονομικής ενδυνάμωσης ευπαθών ομάδων	Αριθμός ευπαθών ατόμων που εκπαιδεύτηκαν με σκοπό την οικονομική τους ενδυνάμωση
Παροχή εκπαίδευσης και υποστήριξης σε ευπαθείς ομάδες	Αριθμός ευπαθών ατόμων που συμμετείχαν σε ενημερωτικές και εκπαιδευτικές δράσεις
	Αριθμός ευπαθών ατόμων που έλαβαν υποτροφία
Νέες ή βελτιωμένες μέθοδοι που αναπτύχθηκαν με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών ευπαθών ομάδων	Αριθμός νέων ή βελτιωμένων μεθόδων που αναπτύχθηκαν με σκοπό την αντιμετώπιση των αναγκών ευπαθών ομάδων
Μέλη ευπαθών ομάδων που συμμετείχαν στην άσκηση συνηγορίας για τις ανάγκες τους ή τις ανάγκες των κοινοτήτων τους	Αριθμός ευπαθών ατόμων που συμμετείχαν στην άσκηση συνηγορίας για τις ανάγκες τους ή τις ανάγκες των κοινοτήτων τους

Ο όρος «ευπαθείς ομάδες» αναφέρεται σε γυναίκες, εθνικές μειονότητες, μετανάστες, αιτούντες άσυλο, πρόσφυγες και άλλες μη προνομιούχες ομάδες (ηλικιωμένοι, άτομα με αναπηρία, ουσιοεξαρτημένοι, άνεργοι, άστεγοι, κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ (LGBTQI+) κ.λπ.). Για την αιτία αυτή, αυτές οι στερούμενες των δικαιωμάτων τους ομάδες, συνήθως δεν συμμετέχουν σε πολιτικές διαδικασίες, δεν έχουν αποκτήσει δεξιότητες συνηγορίας (advocacy) ή ελέγχου που απαιτούνται για την εκπροσώπηση ή διασφάλιση των συμφερόντων τους. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε έργα που αφορούν Ρομά ή ασυνόδευτους ανήλικους.

Προσδοκώμενο αποτέλεσμα 5: «Ενδυνάμωση των ικανοτήτων και της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών» / Πρόσκληση 6 «Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών» και οριζόντια συνολικά μέσω του Προγράμματος*

Δείκτης επιπέδου προγράμματος	Αριθμός ατόμων που συμμετείχαν σε δράσεις οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών
Δείκτες προσδοκώμενου αποτελέσματος	
Αριθμός οργανώσεων της ΚτΠ που ενημερώνουν τακτικά το κοινό αναφορικά με τις δραστηριότητες τους	
Αριθμός οργανώσεων της ΚτΠ με τουλάχιστον δύο πηγές χρηματοδότησης, με την κάθε μία να μην υπερβαίνει το 70% του συνολικού προϋπολογισμού τους	
Αριθμός οργανώσεων της ΚτΠ με αποτελεσματικές διαδικασίες διοίκησης	
Αριθμός νέων κοινών πρωτοβουλιών που διεξάγονται από οργανώσεις της ΚτΠ σε συνεργασία με άλλες οργανώσεις	
Παραδοτέα	Δείκτες
Παροχή δράσεων ανάπτυξης ικανοτήτων σε οργανώσεις της ΚτΠ	Αριθμός οργανώσεων της ΚτΠ που συμμετέχουν σε δράσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων τους, χρηματοδοτούμενες από το πρόγραμμα
Υποστήριξη οργανωτικών ικανοτήτων και βιωσιμότητας των οργανώσεων της ΚτΠ	Αριθμός οργανώσεων της ΚτΠ που υλοποιούν δραστηριότητες για την ανάπτυξη των οργανωσιακών ικανοτήτων και της βιωσιμότητας τους
Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της ΚτΠ	1) Αριθμός δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της ΚτΠ 2) Αριθμός οργανώσεων που συγκροτούν κάθε δίκτυο των οργανώσεων της ΚτΠ

*Σημειώσεις:

α) Για το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 5, η 6η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος σχετίζεται άμεσα με το παραδοτέο «Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των ΜΚΟ». Τα υπόλοιπα παραδοτέα του προσδοκώμενου αποτελέσματος αυτού θα προσεγγιστούν οριζόντια από το

Πρόγραμμα, μέσω του προγράμματος ανάπτυξης ικανοτήτων των ΜΚΟ που υλοποιείται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης και μέσω δράσεων των έργων που αφορούν στην Ανάπτυξη Ικανοτήτων (βλ. ενότητα 4).

β) Για την 6η πρόσκληση «Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών», ως δίκτυα της Κοινωνίας των Πολιτών ορίζονται οι ενώσεις συνεργασίας (τυπικές ή άτυπες) μεταξύ οργανώσεων με νομική προσωπικότητα και άτυπων ομάδων (οργανώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα) που συνεργάζονται και δρουν εθελοντικά και εστιάζουν, ενδεικτικά, στην αντιμετώπιση κοινών κοινωνικών ζητημάτων, την έκφραση της συλλογικής τους ταυτότητας ως κοινοτήτων ή κοινωνικών ομάδων κ.λπ.

3.2 Ενδεικτικές δράσεις

Ακολουθεί λίστα ενδεικτικών δράσεων, επιλέξιμων υπό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 4: «Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων»:

- Παροχή εκπαίδευσης/κατάρτισης για την οικονομική ενδυνάμωση των ευπαθών ατόμων με σκοπό την ένταξή τους στην αγορά εργασίας
- Υποστήριξη ευπαθών ομάδων με σκοπό την πρόσβασή σε πληροφορίες σχετικές με τα δικαιώματά τους και άλλα συναφή θέματα
- Παροχή εκπαιδευτικών δράσεων, οι οποίες μπορεί να εμπλέκουν άτομα πρότυπα (role models) με σκοπό την προώθηση της ένταξης
- Παροχή υποτροφιών με σκοπό την προαγωγή των ίσων ευκαιριών στην παιδεία
- Ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων μεθόδων για την αντιμετώπιση των αναγκών ευπαθών ομάδων
- Υποστήριξη ευπαθών ατόμων με σκοπό την συμμετοχή τους στην άσκηση συνηγορίας για τις ανάγκες τους ή τις ανάγκες των κοινοτήτων τους

Όλες οι δράσεις θα συνεισφέρουν στην υποστήριξη και ενδυνάμωση των ευπαθών ατόμων προκειμένου να έχουν πιο ενεργή συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή και στη συνηγορία των δικαιωμάτων τους.

Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας θα υποστηριχτεί μόνο στο πλαίσιο δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, ενίσχυσης της συνηγορίας, ενδυνάμωσης και προαγωγής μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών.

Ακολουθεί λίστα ενδεικτικών δράσεων, επιλέξιμων υπό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 2: «**Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών**»:

- Εκστρατείες/καμπάνιες συνηγορίας (advocacy) για την προώθηση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της χρηστής διακυβέρνησης
- Δράσεις με στόχο την ενίσχυση του εποπτικού ρόλου των ΜΚΟ, αναφορικά με τη διαφάνεια και τη λογοδοσία κρατικών θεσμών

- Συγκριτική αξιολόγηση και δημιουργία νέων εργαλείων και στρατηγικών για την εποπτεία των δημόσιων και ιδιωτικών θεσμών από τις ΜΚΟ
- Καινοτόμες δράσεις εποπτικού χαρακτήρα ως προς τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς λήψης αποφάσεων
- Πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην επιρροή των εθνικών πολιτικών και της νομοθεσίας
- Διεξαγωγή έρευνας για την ενημέρωση της δημόσιας πολιτικής λήψης αποφάσεων και της δημόσιας συζήτησης
- Διεξαγωγή πρωτοβουλιών / εκστρατειών συνηγορίας (advocacy) σε συνεργασία με τα ΜΜΕ
- Έργα ερευνητικής δημοσιογραφίας για την προαγωγή της διαφάνειας και της λογοδοσίας
- Ανάπτυξη θεσμικών μηχανισμών και διαύλων για την ενίσχυση επικοινωνίας μεταξύ των πολιτών και των δημόσιων αρχών
- Δημιουργία ή βελτίωση συστημάτων για την ενίσχυση της σημασίας συμμετοχής των ΜΚΟ στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων
- Σύσταση αναφορών / δημοσιεύσεων / νομικών κειμένων σε θέματα που αφορούν δημόσιες πολιτικές σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό ή διεθνές επίπεδο

Ακολουθεί λίστα ενδεικτικών δράσεων, επιλέξιμων υπό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 1:
«Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά»:

- Ανάπτυξη και διάδοση προτάσεων για νομικές και/ή θεσμικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στη χάραξη πολιτικής
- Εκπαιδευτικές δράσεις με θέμα τη σωστή χρήση των ΜΜΕ
- Εκπαιδευτικές δράσεις με θέμα τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του πολίτη
- Ανάπτυξη δράσεων που προάγουν τον εθελοντισμό
- Ανάπτυξη εργαλείων (ηλεκτρονικών και άλλων) που επιτρέπουν τη συμμετοχή των πολιτών σε δημόσιες συζητήσεις και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων
- Εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την ενεργό δράση των πολιτών

Ακολουθεί λίστα ενδεικτικών δράσεων, επιλέξιμων υπό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3:
«Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων»:

Για την πρόσκληση 4: «Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων»:

- Εκστρατείες συνηγορίας αναφορικά με την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Πρωτοβουλίες εποπτείας για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Πρωτοβουλίες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την προαγωγή του σεβασμού και της κατανόησης αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα
- Καταγραφή των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες αναφορικά με ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Δραστηριότητες κατάρτισης και ανάπτυξης ικανοτήτων αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα (απευθυνόμενες π.χ. στους δημοσίους υπαλλήλους, στα μέλη των ΜΚΟ,

στα ΜΜΕ)

- Συνεργασίες μεταξύ ΜΚΟ και ΜΜΕ για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα ή για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων μελημάτων που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και πιθανές παραβιάσεις τους
- Υποστήριξη σε θύματα παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων με σκοπό την ενδυνάμωσή τους και την ενημέρωση αναφορικά με τα δικαιώματά τους

Για την πρόσκληση 5: «Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμηση της έμφυλης βίας»:

- Εκστρατείες/καμπάνιες συνηγορίας που προωθούν την ισότητα των φύλων και καταδικάζουν την έμφυλη βία.
- Εκπόνηση ερευνών σε θέματα ισότητας των φύλων προς ενίσχυση της συνηγορίας των ΜΚΟ αλλά και του δημόσιου λόγου και των πολιτικών αποφάσεων.
- Πρωτοβουλίες εποπτείας για την προαγωγή και υπεράσπιση της ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.
- Πρωτοβουλίες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης με σκοπό την προαγωγή της ισότητας των φύλων και/ή την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.
- Καταγραφή και ανάλυση περιστατικών έμφυλης βίας.
- Δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων/εκπαιδύσεις δημοσίων υπαλλήλων σε θέματα φύλου, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και της αναφοράς περιπτώσεων έμφυλης βίας.
- Εκπαιδευτικές δραστηριότητες αναφορικά με ζητήματα της ισότητας των φύλων.
- Συνεργασίες μεταξύ ΜΚΟ και μέσων ενημέρωσης για την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ισότητα των φύλων και/ή την καταπολέμηση της έμφυλης βίας.
- Υποστήριξη θυμάτων έμφυλης βίας με σκοπό την ενδυνάμωση και την ενημέρωσή τους αναφορικά με τα δικαιώματά τους και τον τρόπο άσκησης αυτών.

Όλες οι δράσεις θα συνεισφέρουν στην προαγωγή του σεβασμού και της προάσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας θα υποστηριχτεί μόνον στο πλαίσιο δράσεων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, ενίσχυσης της συνηγορίας, ενδυνάμωσης και προαγωγής μεταρρυθμιστικών πρωτοβουλιών.

Ακολουθεί λίστα ενδεικτικών επιλέξιμων δράσεων υπό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 5: **«Ενδυνάμωση των δυνατοτήτων και της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών»:**

Για την πρόσκληση 6: «Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών»:

- Διοικητικές και συντονιστικές δράσεις δικτύωσης.
- Δράσεις σχετικές με ανταλλαγή γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών και πληροφοριών μεταξύ των συμμετεχόντων σε δίκτυα οργανώσεων της ΚτΠ.
- Δράσεις παροχής κοινών υπηρεσιών υποστήριξης στις συμμετέχουσες σε δίκτυα

- οργανώσεις της ΚτΠ, όπως νομικές και λογιστικές υπηρεσίες.
- Δράσεις δικτύωσης για τις συμμετέχουσες σε δίκτυα οργανώσεις της ΚτΠ.
- Δράσεις δικτύωσης για τις συμμετέχουσες σε δίκτυα οργανώσεις της ΚτΠ με άλλα δίκτυα.
- Εκπαιδευτικές δράσεις με σκοπό την ανάπτυξη ικανοτήτων των συμμετεχόντων σε δίκτυα οργανώσεων της ΚτΠ.
- Ανάπτυξη κοινών δράσεων μεταξύ των συμμετεχόντων σε δίκτυα οργανώσεων της ΚτΠ.
- Απόκτηση νομικής προσωπικότητας.

4. Ανάπτυξη ικανοτήτων ΜΚΟ (Capacity building)

Η ανάπτυξη των ικανοτήτων (Capacity building) των ΜΚΟ είναι η διαδικασία ενδυνάμωσης μιας οργάνωσης με σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας και του κοινωνικού της αντικτύπου, την επίτευξη των στόχων της και την ενίσχυση της βιωσιμότητάς της σε βάθος χρόνου. Το πρόγραμμα θα συνεισφέρει στην ανάπτυξη ικανοτήτων των φορέων υλοποίησης με διαφορετικούς τρόπους συμπεριλαμβανομένων:

α) των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων των έργων (Capacity Building Component of projects - CBC) και

β) του Προγράμματος Ανάπτυξης Ικανοτήτων ΜΚΟ που οργανώνεται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης και απευθύνεται στους φορείς υλοποίησης έργων, και συμπεριλαμβάνει την δωρεάν εκπαίδευση, τις συμβουλευτικές δραστηριότητες και δραστηριότητες καθοδήγησης (mentoring).

Η παραπάνω υποστήριξη που αφορά στην ανάπτυξη ικανοτήτων των φορέων υλοποίησης θα συνεισφέρει στο προσδοκώμενο αποτέλεσμα 5 του προγράμματος

«Ενδυνάμωση των ικανοτήτων και της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών».

Συγκεκριμένα, οι Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων των έργων θα συνεισφέρουν στο παραδοτέο έργο 5.2 «Υποστήριξη των οργανωσιακών ικανοτήτων και της βιωσιμότητας των ΜΚΟ» και το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ικανοτήτων για τους φορείς υλοποίησης- θα συνεισφέρει στο παραδοτέο έργο 5.1 «Ανάπτυξη ικανοτήτων των ΜΚΟ.» Δείτε τον πίνακα στην ενότητα 3.

α) Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων – μέχρι ποσοστό 15% του συνολικού αιτούμενου ποσού επιχορήγησης

Όλα τα έργα υπό τα πρώτα τέσσερα προσδοκώμενα αποτελέσματα του προγράμματος, **με εξαίρεση τα μικρά έργα και όλα τα έργα υπό το πέμπτο προσδοκώμενο αποτέλεσμα του προγράμματος (6^η πρόσκληση)**, πρέπει να διαθέσουν μέχρι ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού αιτούμενου ποσού επιχορήγησης για την υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης ικανοτήτων με σκοπό την αύξηση της οργανωσιακής βιωσιμότητάς τους.

Όλοι οι υποψήφιοι (εκτός της 6^{ης} πρόσκλησης¹²) που υποβάλουν αίτηση για μεσαία και μεγάλα έργα είναι υποχρεωτικό να συμπεριλάβουν Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων μέχρι 15% του αιτούμενου ποσού επιχορήγησης έργου. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά του ποσού των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων του φορέα υλοποίησης σε άλλες δράσεις του έργου.

Δείτε τον πίνακα στην ενότητα 7 για περισσότερες λεπτομέρειες.

Το ανώτερο ποσό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων των έργων θα υπολογίζεται αυτόματα στη σχετική Φόρμα Προϋπολογισμού και ανάλογα με το αιτούμενο ποσό επιχορήγησης έργου.

Ενδεικτικά, οι επιλέξιμες **Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων** των έργων περιλαμβάνουν:

- Δράσεις που στοχεύουν στη διεύρυνση της χρηματοδοτικής βάσης / εισοδήματος του οργανισμού. Αυτές θα μπορούσαν να συμπεριλάβουν την ανάπτυξη στρατηγικών για χρηματοοικονομική σταθερότητα και την ανάπτυξη και υλοποίηση δραστηριοτήτων που θα δημιουργήσουν νέες πηγές εσόδων για την οργάνωση, ή δραστηριοτήτων που θα αυξήσουν μια ήδη υπάρχουσα μικρότερη πηγή χρηματοδότησης / εισοδήματος
- Δράσεις με σκοπό την ανάπτυξη ή τη βελτίωση της επιχειρησιακής στρατηγικής / στρατηγικού σχεδιασμού της οργάνωσης
- Δράσεις που θα βελτιώσουν τις διαδικασίες εσωτερικής διαχείρισης της οργάνωσης, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εγχειριδίων
- Δράσεις για την ανάπτυξη και υλοποίηση διαδικασιών για την πρόσληψη, αξιολόγηση και διαχείριση προσωπικού και εθελοντών
- Δράσεις για την ανάπτυξη και υλοποίηση στρατηγικής για την εκπαίδευση / επαγγελματική ανάπτυξη του προσωπικού και των εθελοντών
- Δράσεις που στοχεύουν στη βελτίωση της επικοινωνίας της οργάνωσης με το κοινό και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη

Οι Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων πρέπει να σχεδιαστούν με ολιστικό και βιώσιμο τρόπο, με σκοπό την ενδυνάμωση της οργάνωσης και την προοπτική συνέχισης αυτών των δράσεων μετά το τέλος του έργου.

Οι Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα πρέπει να αφορούν σε αδυναμίες ή πεδία προς βελτίωση αναφορικά με τις οργανωσιακές ικανότητες και τη βιωσιμότητά του φορέα υλοποίησης, εντοπισμένα από τον ίδιο. Συνεπώς, πριν το σχεδιασμό των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων, οι υποψήφιοι προτρέπονται να συμπληρώσουν τη δωρεάν διαδικτυακή διαδικασία αυτό-αξιολόγησης με τίτλο «Χάρτης Ικανοτήτων», διαθέσιμη στο www.activecitizensfund.gr, ένα διαδικτυακό ερωτηματολόγιο πολλαπλής επιλογής που υποδεικνύει τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες της οργάνωσης αναφορικά με τις οργανωσιακές ικανότητες και τη βιωσιμότητα.

Ο προγραμματισμός των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα οριστικοποιηθεί κατόπιν συνεννόησης με τον Διαχειριστή Επιχορήγησης, μετά από την επιλογή των προς επιχορήγηση

¹² Για την 6η πρόσκληση «Ανάπτυξη δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών», η αξιολόγηση της ανάπτυξης ικανοτήτων του υποψηφίου κρίνεται από το σύνολο των δράσεων του έργου.

έργων. Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης θα παρέχει οδηγίες στους φορείς υλοποίησης αναφορικά με τον τρόπο που οι Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων μπορούν να συνδυαστούν και να συμπληρωθούν μέσω της συμμετοχής τους στις δράσεις του Προγράμματος Ανάπτυξης Ικανοτήτων που παρέχεται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

β) Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων του Διαχειριστή Επιχορήγησης για τους φορείς υλοποίησης έργων

Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα περιλαμβάνει έναν πλήρη «κατάλογο» σχετικό με την εκπαίδευση για την ανάπτυξη ικανοτήτων, τη συμβουλευτική καθώς και την καθοδήγηση (mentoring) που θα οργανώνονται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης για τους φορείς υλοποίησης. Κάθε φορέας υλοποίησης θα συμβουλευέται τον Διαχειριστή Επιχορήγησης ώστε να συμμετέχει στις συγκεκριμένες εκπαιδευσεις, δράσεις καθοδήγησης (mentoring) και συμβουλευτικής που ανταποκρίνονται στις συγκεκριμένες ανάγκες και προτεραιότητες της οργάνωσης, με τρόπο που θα συμπληρώνει και θα συνοδεύει τις Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων του έργου τους. Αυτές οι ανάγκες και προτεραιότητες εν μέρει θα καθοριστούν από τη διαδικασία «Χαρτογράφησης / καταγραφής Ικανοτήτων» που θα πρέπει να συμπληρωθεί από όλους τους φορείς υλοποίησης έργου.

Η εκπαίδευση που θα είναι διαθέσιμη θα αφορά τα παρακάτω θεματικά πεδία:

- Χρηστή διακυβέρνηση και Διαφάνεια
- Ηγεσία
- Στρατηγικός Σχεδιασμός
- Διαχείριση ΜΚΟ
- Χρηματοοικονομική Βιωσιμότητα και Διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης
- Ανθρώπινο Δυναμικό και Διαχείριση Εθελοντών
- Επικοινωνία
- Διαχείριση Έργου
- Ικανότητες Συνηγορίας (Advocacy)
- Ικανότητες Έρευνας
- Ανάπτυξη δικτύων και συνεργασιών

Επιπλέον, η παρακολούθηση των δύο ακόλουθων δραστηριοτήτων εκπαίδευσης θα είναι **υποχρεωτική** για όλους τους φορείς υλοποίησης:

- Ένα μονοήμερο σεμινάριο «εκκίνησης» που στοχεύει στην παροχή καθοδήγησης σχετικά με την υλοποίηση του έργου και θα περιλαμβάνει τις απαιτήσεις παρακολούθησης και αναφοράς, τις πληρωμές, τις απαιτήσεις προβολής κ.λπ., και
- Ένα μονοήμερο σεμινάριο αναφορικά με τρόπους αποτελεσματικής μέτρησης και επικοινωνίας του αντικτύπου του έργου.

Όπου είναι αναγκαίο, τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής που σχετίζονται με την παρακολούθηση

των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης από τους φορείς υλοποίησης θα καλυφθούν από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Επιπλέον, ο Διαχειριστής Επιχορήγησης θα προσφέρει στους φορείς υλοποίησης έργου ευκαιρίες για κατ' ιδίαν συμβουλευτική και καθοδήγηση με έμπειρους μέντορες από τον ιδιωτικό τομέα και μεγάλες ΜΚΟ, καθώς και κατ' ιδίαν συμβουλευτικές συναντήσεις με δικηγόρους, λογιστές και άλλους επαγγελματίες.

Οι παραπάνω δραστηριότητες εκπαίδευσης, καθοδήγησης και συμβουλευτικής θα οργανωθούν από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης σε συνεργασία με το Social Dynamo. Το Social Dynamo αποτελεί έναν κόμβο ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών και είναι κοινή πρωτοβουλία συνεργασίας του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του Δήμου Αθηναίων. Ενδεικτικές πληροφορίες σχετικά με την κατάρτιση, τους συνεργάτες, τους μέντορες και τους συμβούλους του Social Dynamo μπορείτε να βρείτε στο www.socialdynamo.gr.

5. Διάρκεια έργων

Η διάρκεια των έργων, αναλόγως του μεγέθους τους, είναι η ακόλουθη:

- Η διάρκεια των μικρών έργων κυμαίνεται από 1 έως 6 μήνες.
- Η διάρκεια των μεσαίων έργων κυμαίνεται από 6 έως 24 μήνες.
- Η διάρκεια των μεγάλων έργων κυμαίνεται από 12 έως 28 μήνες.

Η διάρκεια των έργων καθορίζεται στη σύμβαση επιχορήγησης εκάστου έργου. Τα έργα δύνανται να ξεκινούν με την υπογραφή της σύμβασης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία.

6. Τοποθεσία έργων

- 1) Τα έργα θα υλοποιηθούν εντός της ελληνικής επικράτειας, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.
- 2) Οι ΜΚΟ που εδρεύουν σε αγροτικές ή/και απομακρυσμένες περιοχές¹³ ενθαρρύνονται να υποβάλλουν αίτηση.
- 3) Οι ΜΚΟ ενθαρρύνονται να υποβάλλουν προτάσεις για έργα που θα υλοποιηθούν στην περιφέρεια και σε απομακρυσμένες περιοχές.

¹³ Όλες οι περιοχές θεωρούνται ως αγροτικές ή / και απομακρυσμένες εκτός από τις ακόλουθες: Όλοι οι Δήμοι του νομού Αττικής (εκτός των νήσων), όλοι οι Δήμοι του νομού Θεσσαλονίκης, οι Δήμοι Πατρών, Ηρακλείου, Λάρισας, Βόλου, Ιωαννίνων, Χανίων και Χαλκίδας.

7. Μέγεθος Έργων / Επιχορηγήσεων και συγχρηματοδότηση

1. Το Πρόγραμμα παρέχει επιχορήγηση που καλύπτει μέχρι ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) των επιλέξιμων δαπανών του προϋπολογισμού του έργου.

2. Εναλλακτικά, παρέχεται στους φορείς υλοποίησης δυνατότητα επιχορήγησης που καλύπτει μέχρι ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) των επιλέξιμων δαπανών του προϋπολογισμού του έργου και δυνατότητα συγχρηματοδότησης – ίδιας συμμετοχής στα έργα τους με ποσοστό 10% του προϋπολογισμού του εκάστοτε έργου, με τις ακόλουθες επιλογές:

(α) Είτε εξ ολοκλήρου με συνεισφορά σε είδος υπό τη μορφή εθελοντικής εργασίας και χωρίς συνεισφορά σε χρήμα.

(β) Είτε με συνεισφορά σε είδος υπό τη μορφή εθελοντικής εργασίας και ταυτόχρονη συνεισφορά σε χρήμα.

Σε περίπτωση επιλογής συγχρηματοδότησης – ίδιας συμμετοχής στο έργο με μία από τις δύο ως άνω επιλογές (α και β), σημειώνεται ότι το συνολικό ποσό ίδιας συμμετοχής διατηρείται σταθερό σε ποσοστό 10% του προϋπολογισμού του έργου.

Για τον υπολογισμό της συνεισφοράς σε είδος, το κόστος για κάθε ώρα εθελοντικής εργασίας ορίζεται κατά περίπτωση, σε συνάρτηση με το είδος της εργασίας. Οι τιμές μονάδας πρέπει να είναι σε συμφωνία με τον συνήθη καταβαλλόμενο μισθό για αυτήν την εργασία και πρέπει να κυμαίνονται μεταξύ € 4,00 ανά ώρα (όσο το ελάχιστο μεικτό ωρομίσθιο στην Ελλάδα) και € 7,50 ανά ώρα (όσο το κατά μέσο όρο μεικτό ωρομίσθιο στην Ελλάδα), συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών.

Το ποσό των **€ 300.000,00** είναι το ανώτατο ποσό επιχορήγησης για τα μεγάλα έργα της 1^{ης} πρόσκλησης (Ενδυνάμωση ευπαθών ομάδων), της 4^{ης} πρόσκλησης (Προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και της 5^{ης} πρόσκλησης (Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμηση της έμφυλης βίας).

Το ποσό των **€ 200.000,00** είναι το ανώτατο ποσό επιχορήγησης για τα μεγάλα έργα της 2^{ης} πρόσκλησης (Ενίσχυση της συνηγορίας και του εποπτικού ρόλου της κοινωνίας των πολιτών) και της 3^{ης} πρόσκλησης (Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά).

Το ποσό των **€ 80.000,00** είναι το ανώτατο ποσό επιχορήγησης για τα μεσαία έργα όλων των προσκλήσεων (1^{ης}, 2^{ης}, 3^{ης}, 4^{ης}, 5^{ης} και 6^{ης}).

Δεν προβλέπεται επιχορήγηση μεγάλων έργων της 6^{ης} πρόσκλησης (Ενδυνάμωση των ικανοτήτων και της βιωσιμότητας των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών). Το μεγαλύτερο μέγεθος έργου της πρόσκλησης αυτής είναι το μεσαίο μέγεθος.

Το ποσό των **€ 5.000,00** είναι το ανώτατο ποσό επιχορήγησης για τα μικρά έργα **όλων των προσκλήσεων (1^{ης}, 2^{ης}, 3^{ης}, 4^{ης}, 5^{ης} και 6^{ης})**.

Όλα τα μεγάλα και μεσαία έργα των πέντε πρώτων προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος πρέπει να διαθέσουν μέχρι ποσοστό 15% του αιτούμενου ποσού επιχορήγησης για να υλοποιήσουν δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων με σκοπό την αύξηση της οργανωσιακής βιωσιμότητας του φορέα υλοποίησης (Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων - CBC). Για αιτήσεις που ο προϋπολογισμός τους περιλαμβάνει Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων ποσού μικρότερου του ποσοστού 15% του προϋπολογισμού τους, το ανώτατο ποσό επιχορήγησης μειώνεται ανάλογα.

Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων, παρακαλώ να ανατρέξετε στην ενότητα 4.

8. Συνεργασίες

Η συνεργασία δεν θα πρέπει να συγχέεται με την υπεργολαβία. Οι εταίροι ενός έργου μοιράζονται έναν κοινό οικονομικό ή κοινωνικό σκοπό μέσω της υλοποίησης του έργου και συνεργάζονται καθ' όλη την υλοποίησή του, όπως περιγράφεται στο τμήμα 2.2.2. Αντιθέτως, η υπεργολαβία στοχεύει σε ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα παραδοτέα, π.χ. παροχή υπηρεσιών ή εξοπλισμού με σκοπό την ολοκλήρωση συγκεκριμένης δράσης του έργου.

Σε περίπτωση συνεργασίας, η σύμβαση συνεργασίας μεταξύ των εταίρων θα υποβληθεί στον Διαχειριστή Επιχορήγησης (στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα, μόνον εφόσον ο εταίρος έχει έδρα εκτός Ελλάδας) μαζί με την αίτηση. Η σύμβαση συνεργασίας αποτελεί συμπληρωματικό έγγραφο της αίτησης, σύμφωνα με το υπόδειγμα που χορηγείται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Η σύμβαση συνεργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τις ακόλουθες προβλέψεις σχετικά με τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των συνεργαζόμενων μερών:

1. Όρους σχετικά με τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των συνεργαζόμενων μερών,
2. Όρους σχετικά με τις οικονομικές διευθετήσεις και σχέσεις μεταξύ των μερών, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικώς των δαπανών / εξόδων των μερών που μπορούν να καλυφθούν από τον προϋπολογισμό του έργου,
3. Κανόνες συναλλάγματος για τις ανωτέρω δαπάνες / έξοδα και την αποζημίωσή τους,
4. Διατάξεις σχετικά με τη μέθοδο υπολογισμού των έμμεσων δαπανών και το ανώτατο ποσοστό τους,
5. Προαπαιτούμενα για την υποβολή αποδεικτικών δαπανών¹⁴,

¹⁴ Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται από τους φορείς υλοποίησης έργου και τους εταίρους τους θα αποδεικνύονται

6. Διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση και τους ελέγχους του έργου,
7. Λεπτομερή προϋπολογισμό, με αναλυτικά κόστη και τιμές ανά μονάδα,
8. Διατάξεις για την επίλυση των διαφορών

Η επιλεξιμότητα των δαπανών που πραγματοποιούνται από τον εταίρο του έργου υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς και προϋποθέσεις με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από τον φορέα υλοποίησης του έργου.

Η δημιουργία και υλοποίηση της σχέσης μεταξύ του φορέα υλοποίησης έργου και του εταίρου του, θα πρέπει να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία του εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου που αφορά τις δημόσιες προμήθειες.

9. Επιλέξιμες δαπάνες

9.1 Γενικές αρχές

Επιλέξιμες δαπάνες των έργων είναι οι δαπάνες, οι οποίες έχουν πράγματι καταβληθεί από τον φορέα υλοποίησης ή τους εταίρους του, σε περίπτωση συνεργασίας, για την υλοποίηση του έργου, και οι οποίες πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

1. Πραγματοποιούνται κατά την περίοδο μεταξύ της ημερομηνίας έναρξης και της ημερομηνίας λήξης του έργου, όπως αυτή ορίζεται στη Σύμβαση Έργου,
2. Συνδέονται με το αντικείμενο της Σύμβασης του έργου και περιλαμβάνονται στον συνολικό προϋπολογισμό του έργου,
3. Κρίνονται αναλογικές, αναγκαίες και απαραίτητες για την υλοποίηση του έργου,
4. Πραγματοποιούνται αποκλειστικά με σκοπό την επίτευξη των στόχων του έργου και των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων αυτού, κατά τρόπο σύμφωνο με τις αρχές της οικονομίας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας,

---

από εξοφλημένα τιμολόγια ή εναλλακτικά από λογιστικά έγγραφα και δικαιολογητικά ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος. Η έκθεση από έναν ανεξάρτητο ελεγκτή, εξουσιοδοτημένο για τον υποχρεωτικό νόμιμο έλεγχο των λογιστικών εγγράφων θα πιστοποιεί ότι οι είναι σύμφωνες με τους κανόνες του Προγράμματος, το εθνικό δίκαιο και τις σχετικές εθνικές λογιστικές πρακτικές. Η έκθεση αυτή θα γίνει αποδεκτή ως επαρκές παραστατικό αποδεικτικών δαπανών που προκύπτουν αναφορικά με τους εταίρους των οποίων η κύρια τοποθεσία είναι μία από τις Χώρες Δωρήτριες ή αναφορικά με τους εταίρους που είναι διεθνείς οργανισμοί, φορείς ή όργανα εξ αυτών.

Κατόπιν αιτήματος του Γραφείου του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή της Επιτροπής Ελεγκτών της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, ο Φορέας Υλοποίησης Έργου ή ο Εταίρος του οφείλει να παραχωρήσει πρόσβαση στα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

5. Είναι αναγνωρίσιμες και επαληθεύσιμες, ιδίως με την καταχώρησή τους στα λογιστικά βιβλία του φορέα υλοποίησης, και προσδιορισμένες σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα της χώρας και τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές.
6. Είναι σύνομες με τις απαιτήσεις της ισχύουσας φορολογικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και αποδεικνύονται με αποδεικτικά έγγραφα.
7. Στο σώμα αποδεικτικών δαπανών προμηθειών αγαθών και παροχών υπηρεσιών πρέπει απαραίτητως να αναγράφεται από τον εκδότη τους ότι το αγαθό ή η υπηρεσία αφορά το Έργο που επιχορηγείται μέσω του Προγράμματος “Active Citizens Fund” στην Ελλάδα και την Σύμβαση Επιχορήγησης του.

Τεκμαίρεται ότι οι δαπάνες πραγματοποιήθηκαν στην περίπτωση που έχει εκδοθεί σχετικό τιμολόγιο, έχει γίνει πληρωμή και παράδοση (σε περίπτωση αντικειμένου) ή εκτέλεση (σε περίπτωση υπηρεσιών). Κατ’ εξαίρεση, δαπάνες για τις οποίες έχει εκδοθεί τιμολόγιο κατά τον τελευταίο μήνα προ της λήξεως της προθεσμίας επιλεξιμότητας δαπανών, θα καλύπτονται από το Πρόγραμμα, εφόσον η πληρωμή πραγματοποιηθεί εντός τριάντα (30) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας. Τα γενικά έξοδα και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού θεωρείται ότι έχουν πραγματοποιηθεί την ημερομηνία που καταγράφονται στους λογαριασμούς του φορέα υλοποίησης έργου και /ή του εταίρου του.

Η εσωτερική λογιστική του φορέα υλοποίησης και οι διαδικασίες ελέγχου πρέπει να επιτρέπουν απευθείας την άμεση διασταύρωση των δαπανών και των εσόδων που δηλώνονται σχετικά με το έργο, με τα αντίστοιχα υποστηρικτικά λογιστικά έγγραφα και τα υποστηρικτικά έγγραφα.

9.2 Περίοδος επιλεξιμότητας δαπανών

Η περίοδος επιλέξιμων δαπανών θα ορίζεται στη Σύμβαση έργου. Οι δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν από την έναρξη μέχρι τη λήξη της Σύμβασης έργου είναι επιλέξιμες. Δαπάνες που τυχόν πραγματοποιηθούν μετά την τελική ημερομηνία επιλεξιμότητας όπως αυτή ορίζεται στη σύμβαση έργου (που σε καμία περίπτωση δεν θα ορίζεται αργότερα από την 30 Απριλίου 2024) ή πριν την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, δεν είναι επιλέξιμες.

9.3 Άμεσες δαπάνες

Επιλέξιμες άμεσες δαπάνες του έργου είναι οι δαπάνες που προσδιορίζονται από τον φορέα υλοποίησης ή τον εταίρο του έργου, σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές και τους συνήθεις εσωτερικούς του κανόνες, ως ειδικές δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου και οι οποίες μπορούν, συνεπώς, να καταλογιστούν άμεσα σε αυτό. Ειδικότερα, οι ακόλουθες άμεσες δαπάνες μπορούν να είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τα κριτήρια – γενικούς κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 9.1.:

- 1) Το κόστος για το προσωπικό που απασχολείται στο έργο, συμπεριλαμβανομένων των μισθών, των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των λοιπών νόμιμων δαπανών που εντάσσονται στις αποδοχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό συνάδει με τη συνήθη πολιτική μισθοδοσίας του φορέα υλοποίησης και του εταίρου του έργου. Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης παρέχει πίνακα με **προτεινόμενα** μισθολογικά κόστη, για συγκεκριμένες κατηγορίες υπαλλήλων που θα απασχοληθούν από τους φορείς υλοποίησης έργου (Παράρτημα 3),
- 2) Τα έξοδα ταξιδιών και διαμονής του προσωπικού και εθελοντών που απασχολείται στο έργο, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνα με τις συνήθειες πρακτικές του φορέα υλοποίησης του έργου, καθώς και του εταίρου του και είναι εντός των εύλογων ορίων που καθορίζονται εκάστοτε από το Διαχειριστή της Επιχορήγησης (βλ. Παράρτημα 1),
- 3) Το κόστος κτήσης νέου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού, υπό την προϋπόθεση ότι αποσβένεται σύμφωνα με τις γενικές αποδεκτές λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο φορέας υλοποίησης του έργου και είναι γενικά αποδεκτές για ίδιου είδους αντικείμενα. Επιλέξιμο θεωρείται μόνο το τμήμα της απόσβεσης που αντιστοιχεί στη διάρκεια υλοποίησης του έργου και στο ποσοστό πραγματικής χρήσης για τους σκοπούς του έργου. Σε περίπτωση που ο Διαχειριστής της Επιχορήγησης καθορίσει ότι ο εξοπλισμός είναι αναπόσπαστο και αναγκαίο συστατικό για την επίτευξη των αποτελεσμάτων του έργου, η συνολική τιμή αγοράς του εξοπλισμού αυτού είναι επιλέξιμη¹⁵,
- 4) Οι δαπάνες για αναλώσιμα και προμήθειες, υπό την προϋπόθεση ότι είναι σαφώς προσδιορισμένες και συνδέονται άμεσα με το έργο,
- 5) Δαπάνες που απορρέουν από άλλες συμβάσεις του φορέα υλοποίησης για τους σκοπούς της υλοποίησης του έργου, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες, και
- 6) Δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από απαιτήσεις που επιβάλλονται από τη Σύμβαση Επιχορήγησης εκάστου έργου (π.χ. διάχυση πληροφοριών, ειδική αξιολόγηση της δράσης, λογιστικοί έλεγχοι, μεταφράσεις, αναπαραγωγή), συμπεριλαμβανομένων των δαπανών τυχόν οικονομικών υπηρεσιών (ειδικά το κόστος των οικονομικών εγγυήσεων), όπως ορίζονται στην Σύμβαση Επιχορήγησης έργου.

Δαπάνες που σχετίζονται με την ανακατασκευή, ανακαίνιση ή αποκατάσταση ακινήτου δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 50% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του έργου.

¹⁵ Όπου η συνολική τιμή αγοράς του εξοπλισμού είναι επιλέξιμη σύμφωνα με αυτή την παράγραφο, ο φορέας υλοποίησης έργου πρέπει να: α) διατηρήσει τον εξοπλισμό υπό την ιδιοκτησία του για τουλάχιστον πέντε έτη από την ολοκλήρωση του έργου και να συνεχίσει να χρησιμοποιεί τον εξοπλισμό προς όφελος του συνόλου των στόχων του έργου για την ίδια περίοδο, β) να ασφαλίσει τον εξοπλισμό για κινδύνους όπως φωτιά, κλοπή, ή άλλα συνήθη ασφαλίσιμα περιστατικά τόσο κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου όσο και για τουλάχιστον πέντε χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου, και γ) να διαθέσει τους κατάλληλους πόρους για τη συντήρηση του εξοπλισμού για τουλάχιστον πέντε χρόνια μετά την ολοκλήρωση του έργου. Τα συγκεκριμένα μέσα για την υλοποίηση αυτής της υποχρέωσης θα προσδιορίζονται στη σύμβαση του έργου.

9.4 Έμμεσες δαπάνες

Επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες είναι όλες οι επιλέξιμες δαπάνες που δεν μπορούν να προσδιοριστούν από τον φορέα υλοποίησης του έργου ή τον εταίρο του ως συνδεδεμένες άμεσα με το έργο, αλλά μπορούν να αναγνωρισθούν, να προσδιοριστούν και να δικαιολογηθούν από το λογιστικό τους σύστημα ως πραγματοποιηθείσες δαπάνες σε άμεση σχέση με τις επιλέξιμες άμεσες δαπάνες του έργου. Δεν μπορούν να περιλαμβάνουν επιλέξιμες άμεσες δαπάνες. Οι έμμεσες δαπάνες αποτελούν μια δίκαιη κατανομή /αναλογία των γενικών εξόδων του φορέα υλοποίησης του έργου ή του εταίρου του.

Ο φορέας υλοποίησης του έργου και οι εταίροι του θα μπορούν να επιλέξουν έναν ενιαίο συντελεστή έως 15% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών προσωπικού, για την κάλυψη των έμμεσων δαπανών. Σε περίπτωση υποψηφίων έργων ή εταίρων έργων που είναι διεθνείς οργανισμοί ή παραρτήματα αυτών, οι έμμεσες δαπάνες μπορούν, σύμφωνα με συγκεκριμένες διατάξεις, να προσδιορίζονται σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες που έχουν θεσπιστεί από τους εν λόγω οργανισμούς.

Σε μια τέτοια περίπτωση:

- Ο ενιαίος συντελεστής θα πρέπει να αναφέρεται στον προϋπολογισμό του έργου και στη σύμβαση έργου.
- Ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι το εφαρμοστέο ποσοστό αντιπροσωπεύει μια δίκαιη κατανομή των γενικών εξόδων του.
- Το συμφωνημένο ποσοστό θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις επιλέξιμες δαπάνες προσωπικού που δηλώνονται ως πραγματοποιούμενες σε κάθε οικονομική έκθεση.
- Οι έμμεσες δαπάνες δεν χρειάζεται να υποστηρίζονται από την παραστατικά αποδεικτικών δαπανών.

9.5 Εξαιρούμενες δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν θεωρούνται επιλέξιμες:

1. Χρεωστικοί τόκοι, έξοδα εξυπηρέτησης του χρέους και τόκοι υπερημερίας
2. Επιβαρύνσεις για τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές και άλλα καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα, εξαιρουμένων των δαπανών που σχετίζονται με λογαριασμούς που απαιτούνται από το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ ή τον Διαχειριστή της Επιχορήγησης
3. Δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά γης ή ακινήτων
4. Προβλέψεις για ζημίες ή ενδεχομένως μελλοντικές υποχρεώσεις
5. Ζημίες που προκύπτουν από τις διαφορετικές τιμές συναλλάγματος (συναλλαγματικές διαφορές)
6. Ανακτήσιμος ΦΠΑ
7. Δαπάνες που καλύπτονται από άλλες πηγές
8. Πρόστιμα, ποινές και δικαστικά έξοδα, με εξαίρεση την περίπτωση που τα δικαστικά

έξοδα αποτελούν αναπόσπαστο και αναγκαίο συστατικό για την επίτευξη των αποτελεσμάτων του έργου

9. Υπέρμετρες ή αλόγιστες δαπάνες

10. Προμήθειες

Το Πρόγραμμα και τα έργα πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με το Εθνικό δίκαιο και το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών.

1. Το Εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες πρέπει να τηρείται σε κάθε επίπεδο του έργου.
2. Τυχόν υπάρχουσες εξαιρέσεις των ΜΚΟ από τις διατάξεις του Εθνικού δικαίου περί δημοσίων προμηθειών και τις διαδικασίες δημοσίων προμηθειών δεν ισχύουν και δεν λαμβάνονται υπ' όψιν για τις προμήθειες του έργου, αν οι προμήθειες αυτές αφορούν ποσά πάνω από τα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Σε περιπτώσεις που συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου αφορούν αντικείμενο κατώτερο από τα κατώτερα εθνικά όρια ή τα κατώτερα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις προμήθειες ή είναι εκτός του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί δημοσίων προμηθειών, η σύναψη των συμβάσεων αυτών (συμπεριλαμβανόμενων των διαδικασιών πριν από τη σύναψη) και οι όροι και οι προϋποθέσεις των συμβάσεων αυτών πρέπει να συμμορφώνονται με τις βέλτιστες οικονομικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της λογοδοσίας, να επιτρέπουν πλήρη και δίκαιο ανταγωνισμό μεταξύ των δυνητικών παροχών (για παράδειγμα, μέσω της αποτελεσματικής σύγκρισης των τιμών), και να εξασφαλίζουν τη βέλτιστη χρήση των πόρων από την επιχορήγηση του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ. Για τον σκοπό αυτό, και σε περίπτωση απουσίας αυστηρότερων εθνικών νομοθεσιών, σε περιπτώσεις προμηθειών ποσού 5.000 € ή μεγαλύτερου, αλλά κατωτέρου από τα αντίστοιχα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο φορέας υλοποίησης του έργου υποχρεούται να προσκαλεί τουλάχιστον τρεις (3) προμηθευτές αγαθών / υπηρεσιών να υποβάλουν προσφορές. Για προμήθειες από 20.000,01 € έως 60.000,00 € πρέπει να γίνεται συνοπτικός διαγωνισμός. Για προμήθειες άνω των 60.000,01 € πρέπει να διενεργείται ανοιχτός διαγωνισμός.
4. Κατά τη διαδικασία προμηθειών, τη σύναψη και την εκτέλεση των συμβάσεων πρέπει να τηρούνται τα υψηλότερα ηθικά πρότυπα. Ο φορέας υλοποίησης του έργου θα πρέπει να μεριμνά για την εφαρμογή κατάλληλων και αποτελεσματικών μέσων για την αποτροπή παράνομων ή διεφθαρμένων πρακτικών. Καμία προσφορά, δώρο, πληρωμή, ή παροχή κάθε είδους, η οποία θα μπορούσε, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να εκληφθεί ως παράνομη ή διεφθαρμένη πρακτική, π.χ. ως κίνητρο ή ανταμοιβή για την ανάθεση ή την εκτέλεση των συμβάσεων, δεν θα επιτρέπεται.
5. Ο φορέας υλοποίησης του έργου πρέπει να διασφαλίσει ότι τα αρχεία της ανάθεσης και εκτέλεσης των συμβάσεων φυλάσσονται τουλάχιστον επί τρία (3) έτη από την λήξη του Προγράμματος και παρέχονται κατόπιν αιτήματος στον Διαχειριστή της Επιχορήγησης.

11. Εποπτεία έργων, Εκθέσεις και Πληρωμές

11.1 Παρακολούθηση έργων και Εκθέσεις

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης θα εποπτεύει / παρακολουθεί τα έργα καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης τους.

Οι φορείς υλοποίησης των έργων θα υποβάλουν στον Διαχειριστή Επιχορήγησης εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο των έργων και τα αποτελέσματά τους σε τακτά διαστήματα κατά τη διάρκεια υλοποίησης των έργων και στη λήξη τους, βάσει υποδειγμάτων που θα τους δοθούν από τον Διαχειριστή της Επιχορήγησης.

Συγκεκριμένα, οι φορείς υλοποίησης έργων θα υποβάλουν μία ενδιάμεση έκθεση κάθε τέσσερις (4) μήνες, καθώς και μία τελική έκθεση, μετά τη λήξη του έργου. Οι εκθέσεις περιλαμβάνουν μια έκθεση προόδου και μια οικονομική έκθεση. Οι φορείς υλοποίησης έργων θα υποβάλλουν επίσης, χωρίς καθυστέρηση, εκθέσεις αναφοράς για τυχόν προβλήματα, παρεκκλίσεις ή αστοχίες που αναγνωρίζονται κατά την υλοποίηση του έργου.

Οι ενδιάμεσες οικονομικές εκθέσεις θα συνοδεύονται από αντίγραφα των αποδεικτικών εγγράφων των δαπανών, τόσο σε υλική όσο και ηλεκτρονική μορφή (αρχεία pdf), και θα περιλαμβάνουν επίσης:

(α) Μια κατάσταση των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά την διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η οποία (περίοδος αναφοράς) προηγείται της ημερομηνίας πληρωμής, και

(β) Μια κατάσταση των προτεινομένων – προβλεπομένων δαπανών για την περίοδο αναφοράς που ακολουθεί αμέσως μετά την ημερομηνία πληρωμής.

Πλάνο εκθέσεων και πληρωμών:

Εκθέσεις	Περίοδοι αναφοράς εκθέσεων	Προθεσμίες υποβολής	Προθεσμίες έγκρισης από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης (*)	Προθεσμίες πληρωμών από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης (*)
Ενδιάμεση Έκθεση Προόδου και Οικονομική Έκθεση	01 Ιανουαρίου - 30 Απριλίου	15 Μαΐου	15 Ιουλίου	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των ενδιάμεσων

				αναφορών
	01 Μαΐου - 31 Αυγούστου	15 Σεπτεμβρίου	15 Νοεμβρίου	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των ενδιάμεσων αναφορών
	01 Σεπτεμβρίου - 31 Δεκεμβρίου	15 Ιανουαρίου	15 Μαρτίου	15 εργάσιμες ημέρες από την έγκριση των ενδιάμεσων αναφορών
Τελική έκθεση απολογισμού	Όλη η διάρκεια του έργου	1 μήνα μετά την υποβολή της τελευταίας ενδιάμεσης έκθεσης	2 μήνες από την υποβολή	2 εβδομάδες από την έγκριση των τελικών αναφορών

(*). Στις ειδικές περιπτώσεις που οι Φορείς Υλοποίησης Έργου δεν θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με τις εκθέσεις, όπως αυτές προκύπτουν από τη σύμβαση του έργου, οι προθεσμίες θα προσαρμοστούν αντίστοιχα.

Οι φορείς υλοποίησης των έργων, αν τους ζητηθεί, θα πρέπει να παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια του Προγράμματος.

Κατ' εξαίρεση, αναφορικά με τις δαπάνες που έχουν καταβληθεί από τους εταίρους των οποίων η έδρα βρίσκεται σε μια από τις Δωρήτριες Χώρες ή από εταίρους που είναι διεθνείς οργανισμοί, φορείς ή όργανα αυτών, το τεκμήριο αποδεικτικών δαπανών δύναται να είναι μία αναφορά από έναν εξωτερικό ελεγκτή, εξουσιοδοτημένο για τον υποχρεωτικό νόμιμο έλεγχο των λογιστικών εγγράφων, η οποία θα πιστοποιεί ότι οι αναφερόμενες δαπάνες είναι σύμφωνες με τους κανόνες του Προγράμματος. Η διαδικασία πιστοποίησης δύναται να διέπεται από το Διεθνές Πρότυπο των Συσχετιζόμενων Υπηρεσιών (ISRS) 4400 «Δεσμεύσεις για την πραγματοποίηση συμφωνημένων διαδικασιών που αφορούν χρηματοδοτικές πληροφορίες» όπως δημοσιεύονται από την Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC). Οι ετήσιες ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του οργανισμού δεν μπορούν να υποκαταστήσουν το συγκεκριμένο πιστοποιητικό του ελεγκτή το οποίο επιβεβαιώνει ότι οι δηλωθείσες δαπάνες έχουν καταβληθεί σε συμφωνία με τις αρχές του Προγράμματος, τη σχετική νομοθεσία, τα εθνικά πρότυπα και πρακτικές λογιστικής. Ένα σχετικό υπόδειγμα αναφοράς θα παρασχεθεί από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

11.2 Πληρωμές

Οι πληρωμές της επιχορήγησης έργου θα έχουν τη μορφή προκαταβολών, ενδιάμεσων πληρωμών και τελικών πληρωμών. Το μέγεθος των προκαταβολών για τα έργα θα οριστεί στη σύμβαση επιχορήγησης εκάστου έργου ως ποσοστό επί του ποσού της συνολικής επιχορήγησης. Το ανώτατο ποσό κάθε μορφής πληρωμής συνδέεται με το μέγεθος επιχορήγησης με τον ακόλουθο τρόπο:

Μέγεθος επιχορήγησης	Διάρκεια υλοποίησης έργου	Προκαταβολή	Ενδιάμεσες πληρωμές	Τελική πληρωμή
A. Μικρά έργα (μεταξύ € 1.000,00 και € 5.000,00)	1 έως 6 μήνες	Έως 50%	Δεν προβλέπονται ¹⁶	Υπόλοιπο επιλέξιμο ποσό τουλάχιστον 50%
B. Μεσαία έργα (μεταξύ € 5.000,01 και € 80.000,00)	6 έως 24 μήνες	Έως 40%	Έως 60%	Υπόλοιπο επιλέξιμο ποσό τουλάχιστον 10%
Γ. Μεγάλα έργα (μεταξύ € 80.000,01 και είτε € 200.000,00, είτε € 300.000,00)	12 έως 28 μήνες	Έως 40%	Έως 60%	Υπόλοιπο επιλέξιμο ποσό τουλάχιστον 10%

- Οι προκαταβολές θα καταβάλλονται εντός 15 εργάσιμων ημερών από την τελική υπογραφή της σύμβασης επιχορήγησης κάθε έργου ή εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έναρξης κάθε έργου.
- Οι ενδιάμεσες πληρωμές θα καταβάλλονται εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία έγκρισης της αντίστοιχης ενδιάμεσης οικονομικής έκθεσης.
- Το υπόλοιπο της τελικής εκκαθάρισης πληρωμών θα καταβάλλεται εντός δύο εβδομάδων από την ημερομηνία έγκρισης της τελικής έκθεσης απολογισμού του έργου και της τελικής οικονομικής έκθεσης.

Η έγκριση των ενδιάμεσων και τελικών εκθέσεων θα ολοκληρώνεται εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή όλων των απαιτούμενων πληροφοριών.

¹⁶ Στα μικρά έργα δεν προβλέπονται ενδιάμεσες πληρωμές. Ωστόσο, στην περίπτωση που ο Φορέας Υλοποίησης αντιμετωπίζει πρόβλημα ρευστότητας, μπορεί ενδεχομένως να λάβει ενδιάμεση πληρωμή.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου τα έργα, κατόπιν αξιολόγησης, παρουσιάζουν υψηλό ρίσκο ομαλής υλοποίησης¹⁷, ο Διαχειριστής Επιχορήγησης δικαιούται να λάβει μια αιτιολογημένη απόφαση ώστε να αλλάξει το πλάνο πληρωμών (είτε μειώνοντας την προκαταβολή ή εφαρμόζοντας ένα σχέδιο χωρίς προκαταβολή, σύμφωνα με το οποίο ο Διαχειριστής Επιχορήγησης καταβάλλει στους φορείς υλοποίησης έργου μόνο το ποσό των δαπανών που έχει επαληθευτεί από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης).

Οι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από τους φορείς υλοποίησης αποδεικνύονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή, εναλλακτικά από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Η εκταμίευση των κεφαλαίων προϋποθέτει την πλήρη συμμόρφωση των φορέων υλοποίησης και των εταίρων τους με τους όρους επιλεξιμότητας των δαπανών, την τήρηση των διαδικασιών προμηθειών, την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών και την υποβολή των εκθέσεων.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης έχει το δικαίωμα να αναστείλει τις πληρωμές και να ζητήσει την επιστροφή των καταβληθέντων ποσών, σε περίπτωση που ληφθεί σχετική απόφαση είτε από τον ίδιο είτε από το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης οφείλει να διασφαλίζει ότι οι πληρωμές των έργων θα πραγματοποιούνται εγκαίρως. Οι ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές για τα έργα θα βασίζονται σε εγκεκριμένες εκθέσεις έργων.

12. Απαιτήσεις Επικοινωνίας των Φορέων Υλοποίησης Έργου

Ο φορέας υλοποίησης έργου θα πρέπει να παρέχει και διαθέτει πληροφορίες αναφορικά με το έργο στο ευρύτερο δυνατό κοινό στο κατάλληλο εθνικό, περιφερειακό και/ή τοπικό επίπεδο. Ο φορέας υλοποίησης έργου θα πρέπει να αναπτύξει και να υλοποιήσει Πλάνο Επικοινωνίας, όπως αυτό περιγράφεται παρακάτω, και να υποβάλει αναφορές στον Διαχειριστή Επιχορήγησης σχετικά με τις υποχρεώσεις ενημέρωσης και επικοινωνίας. Όλο το υλικό επικοινωνίας που έχει δημιουργηθεί από τους Φορείς Υλοποίησης Έργου κατά τη διάρκεια της υλοποίησης των έργων, **πρέπει να υποβληθεί στο Διαχειριστή Επιχορήγησης προς έγκριση πριν από την δημοσιοποίησή τους.**

Το πλάνο επικοινωνίας του έργου ΔΕΝ θα πρέπει να συγχέεται με τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, που εμπíπτουν στις κύριες δράσεις ενός έργου. Το πλάνο επικοινωνίας

¹⁷ Αυτό βασίζεται σε μια αξιολόγηση κινδύνου που προετοιμάζεται και καταγράφεται κατά περίπτωση από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

του έργου αφορά τον τρόπο με τον οποίο ο φορέας υλοποίησης έργου θα επικοινωνήσει στο ευρύ κοινό (μέσω των μέσων ενημέρωσης ή/και των κοινωνικών δικτύων) την επιχορήγηση που έχει λάβει από το Πρόγραμμα.

12.1 Προετοιμασία του πλάνου επικοινωνίας

Οι υποψήφιοι πρέπει να συμπεριλάβουν στην αίτησή (ως παράρτημα) τους ένα πλάνο επικοινωνίας, με στόχο την ενημέρωση αναφορικά με την ύπαρξη του προγράμματος, τους στόχους του, την οποιαδήποτε διμερή συνεργασία με φορείς στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν και/ή στη Νορβηγία, την υλοποίηση, τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο της υποστήριξης από τις Δωρήτριες Χώρες προς το έργο.

Το πλάνο επικοινωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α) τους σκοπούς και τις ομάδες στόχους, συμπεριλαμβανομένων των ενδιαφερόμενων μερών σε εθνικό, περιφερειακό και/ή τοπικό επίπεδο, καθώς και το γενικό κοινό,

β) τη στρατηγική και το περιεχόμενο των μέτρων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων των επικοινωνιακών εργαλείων και του χρονοδιαγράμματος αναγνωρίζοντας την προστιθέμενη αξία και τον αντίκτυπο της επιχορήγησης από τις Δωρήτριες Χώρες,

γ) τουλάχιστον δύο ενημερωτικές δράσεις αναφορικά με την πρόοδο, τα επιτεύγματα και τα αποτελέσματα του έργου, όπως σεμινάρια ή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συνέντευξη ή εκδήλωση Τύπου, συμπεριλαμβανομένης μιας δράσης για την έναρξη και/ή για το κλείσιμο του έργου. Για έργα με ποσό επιχορήγησης μικρότερο από **€ 50.000,00**, μία (1) δράση επικοινωνίας είναι επαρκής και μπορεί να είναι μικρότερης κλίμακας,

δ) μέτρα που καθιστούν διαθέσιμες τις πληροφορίες για το έργο στο διαδίκτυο, είτε μέσω ειδικού ιστότοπου, είτε μέσω ειδικής ιστοσελίδας στον ήδη υπάρχοντα ιστότοπο της οργάνωσης, με διασύνδεση μεταξύ των σελίδων. Εναλλακτικά, στην περίπτωση που δεν υπάρχει ιστοσελίδα, μέσω ενός ενεργού προφίλ στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αφιερωμένο στο έργο. Στην περίπτωση αυτή, το προφίλ του έργου θα πρέπει να παραμείνει ορατό και προσβάσιμο με όλες τις πληροφορίες για το πρόγραμμα και το έργο και μετά τη λήξη του έργου.

ε) όλα τα έργα που λαμβάνουν ελάχιστη επιχορήγηση € 150.000,00 οφείλουν να παρέχουν κατά τα ανωτέρω τις πληροφορίες του έργου τόσο στην αγγλική όσο και στην ελληνική γλώσσα.

στ) οι πληροφορίες στην ιστοσελίδα πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες αναφορικά με το έργο, την πρόοδο, τα επιτεύγματα και τα αποτελέσματά του, τη συνεργασία με φορείς στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, και τη Νορβηγία, σχετικές φωτογραφίες, πληροφορίες επικοινωνίας και ξεκάθαρη αναφορά στο Πρόγραμμα και στον Χρηματοδοτικό Μηχανισμό του ΕΟΧ,

ζ) πληροφορίες αναφορικά με το προσωπικό της οργάνωσης ή του εξωτερικού συνεργάτη που θα αναλάβουν την υλοποίηση των μέτρων ενημέρωσης και επικοινωνίας, συμπεριλαμβάνοντας έναν υπεύθυνο επικοινωνίας,

η) πλάνο αξιολόγησης των μέτρων ενημέρωσης και επικοινωνίας, αναφορικά με τον βαθμό επίτευξης των στόχων προβολής και ευαισθητοποίησης σχετικά με τους στόχους του έργου, τον αντίκτυπό του και τις Δωρήτριες Χώρες.

12.2 Υλοποίηση του πλάνου επικοινωνίας

Ο φορέας υλοποίησης έργου θα πρέπει να υλοποιήσει το πλάνο επικοινωνίας. Οι διοργανωτές των ενημερωτικών εκδηλώσεων όπως συνέδρια, σεμινάρια, εκθέσεις και εκδηλώσεις αναφορικά με την υλοποίηση των έργων, οφείλουν να καθιστούν εμφανή και ορατή την υποστήριξη των Δωρητριών Χωρών.

Οι φορείς υλοποίησης έργων, τα οποία πληρούν τις ακόλουθες 2 προϋποθέσεις, πρέπει να τοποθετήσουν μια πινακίδα σήμανσης στο σημείο κάθε δράσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις επικοινωνίας και οπτικής ταυτότητας του Προγράμματος.

α. Έργα των οποίων το συνολικό ποσό επιχορήγησης ξεπερνά τα € 50.000,00.

β. Η δράση έχει ως αντικείμενο τη χρηματοδότηση ενός φυσικού αντικειμένου, υποδομής, ή οικοδόμησης.

Το αργότερο έως έξι (6) μήνες μετά την ολοκλήρωση του έργου, οι φορείς υλοποίησης για τα έργα που πληρούν τις ανωτέρω (α) και (β) προϋποθέσεις, θα αντικαθιστούν την πινακίδα με μια μόνιμη αναμνηστική επιγραφή σημαντικού μεγέθους, που θα είναι ορατή σύμφωνα με τις απαιτήσεις επικοινωνίας και οπτικής ταυτότητας του Προγράμματος. Αναλυτικές τεχνικές απαιτήσεις αναφορικά με τη χρήση των λογότυπων, στοιχεία οπτικής ταυτότητας, καθώς και πινακίδες, αφίσες, δημοσιεύσεις, ιστοσελίδες και οπτικοακουστικό υλικό, θα γνωστοποιηθούν από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης στους φορείς υλοποίησης έργων.

Ο φορέας υλοποίησης έργου διασφαλίζει ότι όσοι συμμετέχουν στο έργο έχουν ενημερωθεί για την επιχορήγηση από το Πρόγραμμα.

13. Διαδικασία επιλογής έργων

13.1 Διαδικασία Αξιολόγησης

Κάθε αίτηση που πληροί τα διοικητικά κριτήρια και κριτήρια επιλεξιμότητας θα αξιολογηθεί από δύο αμερόληπτους βαθμολογητές που ορίζονται από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης. Τουλάχιστον ένας βαθμολογητής θα είναι ανεξάρτητος από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Οι βαθμολογητές θα αξιολογήσουν ξεχωριστά και ανεξάρτητα την αίτηση έργου σύμφωνα με τα Κριτήρια Επιλογής που ορίζονται παρακάτω. Κάθε βαθμολογητής θα αξιολογήσει την αίτηση ανεξάρτητα από τον άλλο. Για την αξιολόγηση της αίτησης λαμβάνεται υπ' όψιν ο μέσος όρος βαθμολογίας των δύο βαθμολογητών. Για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης, απαιτείται ο ελάχιστος μέσος όρος βαθμολογίας της αίτησης από τους δύο βαθμολογητές να είναι 60% της μέγιστης δυνατής συνολικής βαθμολογίας.

Εάν η διαφορά μεταξύ των βαθμολογιών είναι μεγαλύτερη από το 30% της υψηλότερης βαθμολογίας, ένας τρίτος ανεξάρτητος βαθμολογητής θα βαθμολογεί την αίτηση. Αυτός ο βαθμολογητής θα οριστεί από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης και θα είναι ανεξάρτητος από αυτόν. Σε τέτοια περίπτωση, ο μέσος όρος των δύο εγγύτερων βαθμολογιών θα αποτελεί τον τελικό μέσο όρο βαθμολογίας και θα λαμβάνεται υπ' όψιν για την κατάταξη της αίτησης.

Και σε αυτή την περίπτωση, για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης, απαιτείται ο ελάχιστος τελικός μέσος όρος βαθμολογίας της αίτησης να είναι 60% της μέγιστης δυνατής συνολικής βαθμολογίας.

13.2 Κριτήρια αξιολόγησης

Κριτήρια αξιολόγησης για μεγάλα/μεσαία έργα	Μέγιστη βαθμολογία
1. Ικανότητα του υποψήφιου	20
1.1. Εμπειρία του υποψήφιου και του εταίρου, όπου ισχύει, στην υλοποίηση παρόμοιων δράσεων με αυτές που περιλαμβάνονται στην αίτηση	10
1.2. Διοικητική και χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψήφιου και του εταίρου, όπου ισχύει, και τεχνογνωσία του προσωπικού που έχει ανατεθεί στο έργο	10
2. Συνάφεια και Αιτιολόγηση	20
2.1. Η ανάγκη για το έργο αιτιολογείται επαρκώς	10
2.2. Συνάφεια με τους στόχους του Προγράμματος και τα αντίστοιχα προσδοκώμενα αποτελέσματα και παραδοτέα	10
3. Συνεργασίες	5
3.1. Ποιότητα των προτεινόμενων συνεργασιών, όπου ισχύει, ή αιτιολόγηση της μη ύπαρξης εταίρου	5
4. Ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων	25
4.1. Αντίκτυπος των προτεινόμενων δράσεων	10
4.2. Συνοχή ανάμεσα σε δραστηριότητες, παραδοτέα, προσδοκώμενα αποτελέσματα και χρονοδιάγραμμα	10

4.3. Αναγνώριση και μέτρα ελαχιστοποίησης πιθανών κινδύνων (risks)	5
5. Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων	5
5.1. Αιτιολόγηση των προγραμματισμένων Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων ¹⁸	5
6. Βιωσιμότητα	5
6.1 Βιωσιμότητα του έργου και των αποτελεσμάτων του	5
7. Χρηματοοικονομική αιτιολόγηση	20
7.1. Τεκμηρίωση του προϋπολογισμού και ρεαλιστική πρόβλεψη των δαπανών ως προς τις προτεινόμενες δράσεις	10
7.2. Σχέση κόστους απόδοσης (value for money)	10
Συνολική βαθμολογία	100

Αξιολόγηση κριτηρίων για μικρά έργα	Μέγιστη βαθμολογία
1. Ικανότητα του υποψήφιου να υλοποιήσει το έργο	20
2. Συνάφεια και Αιτιολόγηση	20
3. Ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων	20
4. Σχέση κόστους- απόδοσης	20
5. Δυνατότητα ανάπτυξης ικανοτήτων του υποψήφιου μέσω της επιχορήγησης	10
6. Υποψήφιος που είναι μικρή ΜΚΟ, ή έχει την έδρα του σε αγροτική ή/και απομακρυσμένη περιοχή, ή έχει συσταθεί από μια μειονοτική ομάδα	10
Συνολική βαθμολογία	100

Ειδικές περιπτώσεις για την κατάταξη του έργου

Σε περίπτωση ίδιων συνθηκών (ισόβαθμες αιτήσεις) ή εξαιτίας οποιουδήποτε άλλου παράγοντα που θα ληφθεί υπόψιν κατόπιν πλειοψηφικής ψήφου, κατά την διακριτική ευχέρεια των μελών της Επιτροπής Επιλογής και της Εκτελεστικού Συμβουλίου του Διαχειριστή Επιχορήγησης, προτεραιότητα για χρηματοδότηση μπορεί να δοθεί σε έργα που:

- θα υλοποιηθούν σε συνεργασία με έναν φορέα των Δωρητριών Χωρών (Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία),
- θα υλοποιηθούν σε μια υποβαθμισμένη/απομακρυσμένη γεωγραφική περιοχή της χώρας / για την ωφέλεια μιας υποεξυπηρετούμενης ομάδας,
- θα υλοποιηθούν με τη συμμετοχή / για την ωφέλεια των εκπροσώπων της κοινότητας Ρομά,

¹⁸ Για την πρόσκληση 6 «Ανάπτυξη δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών» αξιολογείται ως η δυνατότητα ανάπτυξης των ικανοτήτων του υποψήφιου μέσω του προτεινόμενου προς επιχορήγηση έργου.

- Θα υλοποιηθούν με τη συμμετοχή / για την ωφέλεια ασυνόδευτων ανηλίκων,
- Θα υλοποιηθούν με τη συμμετοχή / προβλεπόμενη συμμετοχή νέων (ηλικίας 18-29),
- Θα περιλαμβάνουν στοιχείο καινοτομίας.

13.3 Τελική επιλογή έργων

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης θα παρέχει στην Επιτροπή Επιλογής λίστα με τις βαθμολογίες των αιτήσεων, σε φθίνουσα σειρά, χωρίς να πραγματοποιήσει αλλαγές στην κατάταξη ή την βαθμολογία που έχει δοθεί από τους βαθμολογητές. Μόνο οι αιτήσεις οι οποίες έχουν λάβει τουλάχιστον 60 βαθμούς θα καταταχθούν σύμφωνα με την βαθμολογία τους στη λίστα.

Η Επιτροπή Επιλογής θα αξιολογήσει την λίστα κατάταξης των αιτήσεων. Ενδέχεται να τροποποιήσει την κατάταξη των αιτήσεων σε αιτιολογημένες περιπτώσεις, με βάση διαφανή κριτήρια. Η Επιτροπή Επιλογής θα προετοιμάσει μια εισήγηση για το Εκτελεστικό Συμβούλιο, το οποίο θα λάβει την τελική απόφαση σχετικά με τις αιτήσεις έργων που θα επιχορηγηθούν.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης δύναται να τροποποιήσει την απόφαση της Επιτροπής Επιλογής σε αιτιολογημένες περιπτώσεις. Αν μία τέτοια αλλαγή οδηγήσει στην απόρριψη αίτησης η οποία σε διαφορετική περίπτωση θα είχε λάβει χρηματοδότηση, ο εν λόγω υποψήφιος θα ενημερωθεί γραπτώς για την αλλαγή και θα λάβει αιτιολόγηση της απόφασης. Η απόφαση του Διαχειριστή Επιχορήγησης είναι οριστική και αμετάκλητη.

Η τελική απόφαση θα ανακοινωθεί στους υποψήφιους σε εύλογο χρονικό διάστημα και πληροφορίες σχετικά με τα εγκεκριμένα έργα θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα του Προγράμματος σε διάστημα τεσσάρων (4) μηνών από την λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων.

14. Συμβάσεις Επιχορήγησης Έργων

Για κάθε εγκεκριμένο έργο θα συνάπτεται σύμβαση επιχορήγησης έργου μεταξύ του Ιδρύματος Μποδοσάκη και του φορέα υλοποίησης έργου, ορίζοντας τους όρους και τις προϋποθέσεις επιχορήγησης καθώς και τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων.

Η σύμβαση θα περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, διατάξεις σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Την αναλυτική περιγραφή και τον αναλυτικό προϋπολογισμό του έργου,
2. Τη διάρκεια του έργου,
3. Το μέγιστο ποσό επιχορήγησης και το μέγιστο ποσοστό επιχορήγησης για την υλοποίηση του έργου και το ποσοστό συγχρηματοδότησης,
4. Τις υποχρεώσεις σχετικά με τις εκθέσεις του έργου,
5. Την επιλεξιμότητα και τα δικαιολογητικά των δαπανών,
6. Την μέθοδο του υπολογισμού των έμμεσων δαπανών και το ανώτατο ποσό τους,
7. Την αρχική και την τελική ημερομηνία πραγματοποίησης των επιλέξιμων δαπανών,
8. Τυχόν τροποποιήσεις του έργου,

9. Την έγκριση των εκθέσεων και την καταβολή της επιχορήγησης,
10. Διατάξεις που διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση σε σχέση με την παρακολούθηση, τους ελέγχους και τις αξιολογήσεις του έργου παρέχεται στον Διαχειριστή Επιχορήγησης χωρίς καθυστέρηση,
11. Διατάξεις που διασφαλίζουν τις υποχρεώσεις όσον αφορά τη δημοσιότητα,
12. Υποχρεώσεις σχετικά με τη συμμετοχή στις δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building),
13. Το Δικαίωμα του Ιδρύματος Μποδοσάκη να διακόψει την καταβολή της επιχορήγησης και να απαιτήσει επιστροφή καταβληθέντος ποσού από τον φορέα υλοποίησης έργου σε περίπτωση που αποφασίσει σχετικά είτε το ίδιο είτε το Γραφείο Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ,
14. Το δικαίωμα του Διαχειριστή Επιχορήγησης και του Γραφείου Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του ΕΟΧ για ελέγχους της υλοποίησης του έργου,
15. Την υποχρέωση του φορέα υλοποίησης σχετικά με την τήρηση αρχείου για το έργο,
16. Διατάξεις σχετικά με την επίλυση των διαφορών και τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων,
17. Διατάξεις σχετικά με τον εξοπλισμό για τον οποίο ολόκληρο το κόστος αγοράς είναι επιλέξιμο,
18. Αναφορά σε συμβάσεις συνεργασίας εταίρων του φορέα υλοποίησης, αν υπάρχουν,
19. Διατάξεις σχετικά με την καταγγελία και την λύση της σύμβασης,
20. Δήλωση αποποίησης ευθύνης.

15. Υποστηρικτικά έγγραφα και Διαδικασία Υποβολής Αιτήσεων

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να συμπληρώσουν την Αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των παραρτημάτων της, τον Προϋπολογισμό, καθώς και την σύμβαση συνεργασίας με τον εταίρο τους (αν υπάρχει), που είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Προγράμματος, σύμφωνα με τις παρούσες Οδηγίες.

Όλα τα ακόλουθα Υποστηρικτικά Έγγραφα και Παραρτήματα της αίτησης θα πρέπει να επισυνάπτονται στην αίτηση ώστε να είναι επιλέξιμη για περαιτέρω αξιολόγηση. Σε περίπτωση που ένα ή περισσότερα δικαιολογητικά λείπουν, ο υποψήφιος πρέπει να υποβάλει **μια γραπτή υπεύθυνη δήλωση** στην οποία θα αιτιολογεί τις ελλείψεις. Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης θα αποφασίζει αν η αιτιολόγηση είναι επαρκής.

Οι υποψήφιοι θα έχουν προθεσμία πέντε (5) εργασίμων ημερών για να υποβάλλουν έγγραφα που τυχόν δεν έχουν προσκομιστεί ή τυχόν πρόσθετα έγγραφα έπειτα από υπόδειξη του Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Υποστηρικτικά Έγγραφα:

1. Καταστατικό – Συστατικό Έγγραφο και όλες οι τροποποιήσεις, νομίμως δημοσιευμένα.
2. Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ.

3. Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ.
4. Σύμβαση συνεργασίας φορέα και εταιρού φορέα υλοποίησης έργου, σε περίπτωση ύπαρξης συνεργασιών (σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρέχεται στο website του Προγράμματος).
5. Οικονομικά στοιχεία:
  - 5.1 Ισολογισμοί των δύο τελευταίων ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα). Εάν ο Οργανισμός ελέγχεται από Ορκωτούς Λογιστές, η τελευταία σχετική αναφορά
  - 5.2 Προϋπολογισμοί των ετών 2020 και 2021 (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα).
  - 5.3 Απολογισμοί των ετών 2019 και 2020 ή των δύο τελευταίων οριστικοποιημένων ετών (εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα).

Σε περίπτωση αδυναμίας υποβολής των ανωτέρω οικονομικών στοιχείων θα πρέπει να υποβάλλονται αντίστοιχες καταστάσεις εσόδων - εξόδων.

Σημειώσεις:

- 1) Σε περίπτωση συνεργασίας του υποψήφιου φορέα υλοποίησης με έναν ή περισσότερους εταιρούς:
  1. Τα ανωτέρω υπ' αριθμούς 1, 5.1, 5.2 και 5.3 υποστηρικτικά έγγραφα πρέπει να επισυνάπτονται για κάθε εταιρού.
  2. Για τους αλλοδαπούς εταιρούς πρέπει να υποβάλλονται στην αγγλική ή την ελληνική γλώσσα.
  3. Σύμβαση Συνεργασίας στην ελληνική ή την αγγλική γλώσσα, αν ο εταιρούς είναι αλλοδαπός, και να υποβληθεί από τον υποψήφιο φορέα υλοποίησης του έργου μαζί με την αίτηση.
  4. Οι άτυπες ομάδες (ως εταιρούι) πρέπει να επισυνάψουν μια δήλωση συγκρότησης.
- 2) Κατά την τελική φάση αξιολόγησης της αίτησης έργου και πριν την υπογραφή της σύμβασης επιχορήγησης έργου, ο Διαχειριστής Επιχορήγησης δύναται να ζητήσει πρόσθετα υποστηρικτικά έγγραφα, όπως:
  1. Πιστοποιητικό Πρωτοδικείου / Ειρηνοδικείου / ΓΕΜΗ για εγγραφή – σύσταση – τροποποιήσεις.
  2. Καρτέλες Στοιχείων (α) Μητρώου - Νομικού Προσώπου και (β) Στοιχεία Μητρώου Επιχείρησης από το TaxisNet.
  3. Πρακτικά Εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου, νόμιμων εκπροσώπων και λοιπών Καταστατικών Οργάνων (π.χ. Γενική Συνέλευση, Εποπτικό Συμβούλιο).
  4. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος (Έντυπο Ν) των τελευταίων δύο ετών, εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα.
  5. Έντυπο Ε3 των τελευταίων δύο ετών, εκτός αν η οργάνωση έχει ιδρυθεί πιο πρόσφατα.

Οι επιλεγέντες θα έχουν προθεσμία πέντε (5) εργασίμων ημερών για να υποβάλλουν τα

πρόσθετα υποστηρικτικά έγγραφα, έπειτα από υπόδειξη του Διαχειριστή Επιχορήγησης.

Οι υποψήφιοι πρέπει να **υποβάλουν τις αιτήσεις τους με τον ακόλουθο τρόπο:**

Οι αιτήσεις **μεσαίων ή μεγάλων έργων** πρέπει να υποβληθούν ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του Προγράμματος χρησιμοποιώντας την ειδική πλατφόρμα (www.activecitizensfund.gr/proskliseis/lista-proskliseon/).

Οι αιτήσεις **μικρών έργων** μπορούν να υποβληθούν είτε ηλεκτρονικά χρησιμοποιώντας την παραπάνω πλατφόρμα είτε εγγράφως μέσω ταχυδρομείου (ημερομηνία σφραγίδας ταχυδρομείου) στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ίδρυμα Μποδοσάκη
Μουρούζη 14, Αθήνα 106 74, Ελλάδα

Αναφορά στον φάκελο: Πρόγραμμα “Active Citizens Fund” για την 5^η ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος:

«Προαγωγή της ισότητας των φύλων και καταπολέμηση της έμφυλης βίας»

Αναφορά στον φάκελο: Πρόγραμμα “Active Citizens Fund” για την 6^η ανοιχτή πρόσκληση ενδιαφέροντος:

«Ανάπτυξη των δικτύων συνεργασίας μεταξύ των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών»

16. Στοιχεία επικοινωνίας

Ερωτήσεις μπορούν να σταλούν στον Διαχειριστή Επιχορήγησης το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων. Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης δεν υποχρεούται να απαντήσει σε διευκρινιστικές ερωτήσεις που θα δεχτεί μετά από την παραπάνω ημερομηνία.

Οι ερωτήσεις για κάθε πρόσκληση πρέπει να αποσταλούν μέσω e-mail στις διευθύνσεις που θα βρείτε στην Ενότητα «Στοιχεία Επικοινωνίας» κάθε πρόσκλησης.

Δεν θα δοθούν ατομικές απαντήσεις σε ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος. Συνεπώς, σας προτρέπουμε να συμβουλευέστε την ιστοσελίδα τακτικά.

17. Μηχανισμός Καταγγελιών

Σε συμμόρφωση με τους όρους και τις προϋποθέσεις του Προγράμματος «Active Citizens Fund», ο Διαχειριστής Επιχορήγησης έχει συστήσει Επιτροπή Καταγγελιών για την αξιολόγηση

καταγγελιών που αφορούν το Πρόγραμμα. Όλες οι καταγγελίες θα αξιολογούνται αρχικά από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης. Ο καταγγέλλων που δεν ικανοποιείται από την αξιολόγηση του Διαχειριστή Επιχορήγησης μπορεί να προσφεύγει στην Επιτροπή Καταγγελιών, στην οποία συμμετέχει ένα μέλος που είναι ανεξάρτητο από τον Διαχειριστή Επιχορήγησης και τα διοικητικά του όργανα, και στην οποία δεν συμμετέχει προσωπικό του που είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση των αιτήσεων έργων.

Οι καταγγελίες πρέπει είναι πλήρως αιτιολογημένες και να υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω e-mail, στο complaints@activecitizensfund.gr.

Παράρτημα 1 - Όρια δαπανών ταξιδιών, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης

Αυτό το έγγραφο καθορίζει τα όρια (ανώτερα ποσά) κάλυψης των επιλέξιμων δαπανών ταξιδιών, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης εκτός έδρας του προσωπικού και των εθελοντών που θα απασχοληθούν στο έργο.

Ο Διαχειριστής Επιχορήγησης έχει δικαίωμα να τροποποιήσει μονομερώς τα όρια κάλυψης των δαπανών αυτών.

Οι δαπάνες ταξιδιών περιλαμβάνουν το κόστος μετακίνησης από και προς τον προορισμό, π.χ. αεροπορικά εισιτήρια (οικονομική θέση) ή το κόστος εισιτηρίων άλλου μεταφορικού μέσου (οικονομική θέση), μία αποσκευή και το κόστος μετακίνησης από και προς το αεροδρόμιο ή το σταθμό.

- 1) Οι δαπάνες διαμονής περιλαμβάνουν το κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο.
- 2) Η ημερήσια αποζημίωση περιλαμβάνει το κόστος διατροφής και το κόστος τοπικών μετακινήσεων.
- 3) Οι δαπάνες ταξιδιών και διαμονής και οι ημερήσιες αποζημιώσεις που καλύπτουν μετακινήσεις εντός του νομού, της περιφέρειας ή της αντίστοιχης διοικητικής διαίρεσης, όπου υλοποιείται το έργο, δεν είναι επιλέξιμες.
- 4) Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες του ταξιδιού αποτελούν τα τιμολόγια, τα αποκόμματα και οι αποδείξεις πληρωμής των εισιτηρίων, οι κάρτες επιβίβασης των αεροπλάνων, τα πρακτικά των συναντήσεων και λοιπά υποστηρικτικά έγγραφα που αποδεικνύουν τον σκοπό του ταξιδιού.
- 5) Τα απαραίτητα αποδεικτικά έγγραφα για τις δαπάνες διαμονής και την ημερήσια αποζημίωση αποτελούν τα τιμολόγια και οι αποδείξεις των δαπανών διαμονής (ξενοδοχείων), διατροφής (εστιατορίων) και τοπικών μέσων μετακίνησης.
- 6) Οι δαπάνες ταξιδιών και διαμονής εκτός έδρας δεν μπορούν να υπερβαίνουν, ανά άτομο και είδος δαπάνης, τα ανώτατα όρια κάλυψης που ορίζονται στους ακόλουθους πίνακες.

(α) Εντός της Ελλάδας ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα όρια κάλυψης δαπανών εκτός έδρας:

Πίνακας ανώτατων ορίων δαπανών εντός Ελλάδος		
	Είδος δαπάνης	Ποσό σε €
1.	Δαπάνες ταξιδιού, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς το αεροδρόμιο, π.χ. αεροπορικά εισιτήρια (οικονομική θέση) ή εισιτήρια για άλλο μεταφορικό μέσο	Χωρίς όριο

	(οικονομική θέση), μια αποσκευή, μεταφορά προς και από το αεροδρόμιο ή το σταθμό και ασφάλεια ταξιδιού	
2.	Ημερήσιο κόστος διαμονής σε ξενοδοχείο	90,00
3.	Ημερήσιο Κόστος διατροφής	40,00
4.	Κόστος χρήσης Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου, ήτοι χιλιομετρική αποζημίωση ανά χιλιόμετρο	0,25
5.	Κόστος τοπικής μετακίνησης ημερησίως	20,00
6.	Κόστος διοδίων	Χωρίς όριο

(β) Εκτός της Ελλάδας ισχύουν τα ακόλουθα ανώτατα όρια κάλυψης δαπανών εκτός έδρας:

Πίνακας ανώτατων ορίων δαπανών εκτός Ελλάδος		
	Είδος δαπάνης	Ποσό σε €
1.	Δαπάνες ταξιδιού, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς από και προς το αεροδρόμιο, π.χ. αεροπορικά εισιτήρια (οικονομική θέση) ή εισιτήρια για άλλο μεταφορικό μέσο (οικονομική θέση), μια αποσκευή, μεταφορά προς και από το αεροδρόμιο ή το σταθμό και ασφάλεια ταξιδιού	Χωρίς όριο
2.	Συνολικό ημερήσιο κόστος (α) διαμονής σε ξενοδοχείο, (β) διατροφής, (γ) χρήσης Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου, (δ) τοπικής μετακίνησης και (ε) διοδίων	Σύμφωνα με τον συνημμένο πίνακα ανά χώρα προορισμού

Ανώτατα όρια ημερησίας αποζημίωσης δαπανών ταξιδιών εκτός Ελλάδας¹⁹

Χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης	€
Αυστρία	225
Βέλγιο	232
Βουλγαρία	227
Κροατία	180
Δημοκρατία της Τσεχίας	230
Κύπρος	238
Δανία	270
Εσθονία	181
Φινλανδία	244
Γαλλία	245
Γερμανία	208
Ουγγαρία	222

¹⁹ <https://ec.europa.eu/europeaid/node/116255>, https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/perdiems-2017-03-17_en.pdf

Ιρλανδία	254
Ιταλία	230
Λετονία	211
Λιθουανία	183
Λουξεμβούργο	237
Μάλτα	205
Ολλανδία	263
Πολωνία	217
Πορτογαλία	204
Ρουμανία	222
Δημοκρατίας της Σλοβακίας	205
Σλοβενία	180
Ισπανία	212
Σουηδία	257
Ηνωμένο Βασίλειο	276

ΕΟΧ/ΕΖΕΣ Χώρες	€
Ισλανδία	349
Νορβηγία	275
Λιχτενστάιν	225

Η ισοτιμία του ξένου νομίσματος προς το ευρώ θα καθορίζεται σύμφωνα με το **δελτίο ισοτιμιών της Τράπεζας της Ελλάδος** την ημέρα πραγματοποίησης της κάθε δαπάνης. Βλέπετε σχετικά στον ακόλουθο ιστότοπο της Τράπεζας της Ελλάδος: www.bankofgreece.gr/Pages/el/Markets/Isotimies/deltia.aspx?Filter By=15

Η ισοτιμία της Ισλανδικής Κορώνας θα καθορίζεται σύμφωνα με το δελτίο ισοτιμιών της Κεντρικής Τράπεζας της Ισλανδίας της ημέρας πραγματοποίησης της κάθε δαπάνης. Βλέπετε σχετικά στον ακόλουθο ιστότοπο: www.cb.is/.

Παράρτημα 2 - Συμβουλές για τη συμπλήρωση μιας επιτυχημένης αίτησης

Όλες οι πληροφορίες που δίδονται στις «Οδηγίες προς Υποψήφιους» είναι σχετικές με τη συμπλήρωση του εντύπου της αίτησης. Ορισμένες περαιτέρω συμβουλές για τη σύνταξη μιας επιτυχημένης αίτησης δίδονται στο παρόν Παράρτημα.

α) Γενικές συμβουλές

- 1. Ενημερωθείτε:** Αρχικά, διαβάστε όλες τις πληροφορίες που δίδονται στις «Οδηγίες για Υποψήφιους» και όλα τα έγγραφα που αφορούν την αίτηση. Συνιστάται να ελέγχετε την ιστοσελίδα του προγράμματος για επερχόμενες ενημερωτικές εκδηλώσεις, εργαστήρια και διαδικτυακά βίντεο. Επιπλέον, να ελέγχετε τη σελίδα με τις Συχνές Ερωτήσεις στον ιστότοπο του προγράμματος και σε περίπτωση που έχετε ακόμη οποιοσδήποτε ερωτήσεις, να τις αποστείλετε μέσω e-mail στο αρμόδιο διαχειριστή προγραμμάτων εντός της προθεσμίας.
- 2. Προγραμματίστε σωστά:** Είναι ενδεδειγμένο να αφιερώσετε επαρκή χρόνο για να σχεδιάσετε το έργο σωστά, πριν ξεκινήσετε τη συμπλήρωση της αίτησης, έτσι ώστε η τελική αίτηση να είναι συνεκτική. Για παράδειγμα, πρέπει να υπάρχει συνοχή και συνάφεια ανάμεσα στις περιγραφόμενες ανάγκες, τις δράσεις του έργου, τα προσδοκώμενα αποτελέσματα και τον προϋπολογισμό.
- 3. Αιτιολογήστε την ανάγκη:** Είναι σημαντικό η αίτησή σας να αποδεικνύει και να αιτιολογεί την ύπαρξη ουσιαστικής ανάγκης για το έργο που προτείνετε. Συγκεντρώστε όλα τα στοιχεία και τα δεδομένα που αποδεικνύουν την ανάγκη για το έργο, ώστε να μπορείτε να υποστηρίξετε την αιτιολόγησή σας με στοιχεία.
- 4. Να είστε ρεαλιστικοί:** Το μέγεθος και το πεδίο δράσης του προτεινόμενου έργου θα πρέπει να είναι ρεαλιστικά σε σχέση με την τεχνογνωσία, την ικανότητα και την προηγούμενη εμπειρία του οργανισμού.
- 5. Σκεφτείτε βιώσιμα:** Σχεδιάστε το έργο με τέτοιο τρόπο που να διασφαλίζει ότι τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων μπορούν να έχουν μακροπρόθεσμο αντίκτυπο, ακόμη και μετά την ολοκλήρωση του ίδιου του έργου.
- 6. Να είστε ανοιχτοί σε συνεργασίες:** Είναι καλό να είστε ενήμεροι σχετικά με άλλες πρωτοβουλίες στο θεματικό πεδίο του έργου σας και να εξετάσετε το ενδεχόμενο συνεργασίας με άλλες ΜΚΟ ή άλλους οργανισμούς/φορείς με σκοπό την ενίσχυση του αντικτύπου του έργου σας.
- 7. Διασφαλίστε την αξία:** Ο προϋπολογισμός του έργου πρέπει να εμπεριέχει καλή σχέση

κόστους-απόδοσης και να είναι ρεαλιστικός.

- 8. Να είστε σαφείς:** Βεβαιωθείτε ότι η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο έντυπο αίτησης είναι σαφής. Αποφύγετε τη χρήση πολύπλοκων ακρωνύμιων και εξειδικευμένης/τεχνικής γλώσσας που ενδεχομένως να μη γίνεται εύκολα αντιληπτή από ένα τρίτο άτομο.
- 9. Αξιολογήστε τον εαυτό σας:** Σκεφτείτε τρόπους με τους οποίους θα μπορούσατε να αξιολογήσετε την αίτησή σας, βάσει των κριτηρίων επιλογής που προσδιορίζονται στις «Οδηγίες προς τους Υποψηφίους».
- 10. Ελέγξτε την αίτηση:** Πριν την υποβολή της αίτησης, δώστε ένα προσχέδιο της σε ένα τρίτο άτομο ώστε να το διαβάσει και να ελέγξει ότι το περιεχόμενο είναι σαφές, συνεκτικό και χωρίς παραλείψεις.
- 11. Ελέγξτε τη γραμματοσειρά:** Η αίτηση θα πρέπει να συμπληρώνεται χρησιμοποιώντας γραμματοσειρά Calibri, μεγέθους 11 και με διάστιχο 1,5.

β) Επιπρόσθετες συμβουλές για τον τρόπο συμπλήρωσης των διαφορετικών ενότητων της αίτησης

Σε αυτή την ενότητα, θα δοθούν μερικές επιπρόσθετες συμβουλές σχετικά με τον τρόπο συμπλήρωσης συγκεκριμένων ενότητων, στις οποίες οι υποψήφιοι μπορεί να συναντήσουν δυσκολίες.

Ενότητες 1.1 και 1.2: Περίληψη του έργου

Η περίληψη του έργου ζητείται στα Ελληνικά (Ενότητα 1.1) και στα Αγγλικά (ενότητα 1.2). Μεταξύ άλλων, η περίληψη του έργου θα χρησιμοποιηθεί για τη δημοσιότητα του έργου, εφόσον επιχορηγηθεί. Παρόλο που η περίληψη εμφανίζεται στην αρχή του εντύπου αίτησης, συνίσταται να την συντάξετε στο τέλος, μετά την ολοκλήρωση συμπλήρωσης της υπόλοιπης αίτησης, ώστε να είστε βέβαιοι για όλες τις λεπτομέρειες του έργου.

Η περίληψη πρέπει να είναι σύντομη, σαφής και να περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Ένα παράδειγμα παρατίθεται παρακάτω:

<p>1.1 Περίληψη του έργου στα Ελληνικά (μέχρι 2000 χαρακτήρες)¹⁶</p> <p>Ποια είναι η αναγκαιότητα του έργου; (ποιες προκλήσεις θα κληθεί να αντιμετωπίσει;)</p> <p>Ποιος είναι ο σκοπός - αντικείμενο του έργου;</p> <p>Ποιες δράσεις θα υλοποιηθούν με σκοπό την αντιμετώπιση των προκλήσεων που έχετε εντοπίσει;</p> <p>Ποιοι είναι επωφελούμενοι του έργου; (προσδιορίστε τις ομάδες στόχους)</p> <p>Ποιος είναι ο ρόλος του υποψηφίου φορέα υλοποίησης του έργου και ποιος των εταίρων (εφόσον υπάρχουν);</p>	<p>Το έργο θα αντιμετωπίσει τα υψηλά επίπεδα ανισότητας των φύλων στην Ελλάδα και συγκεκριμένα την έλλειψη ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των νέων ανθρώπων αναφορικά με ζητήματα ισότητας των φύλων. Αυτό το πρόβλημα θα αντιμετωπιστεί με την παροχή εκπαίδευσης σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα σε εργαζόμενους που δουλεύουν με νέους, εστιάζοντας σε ζητήματα ισότητας και δικαιωμάτων των φύλων, μέσω ενός πενήμερου εκπαιδευτικού εργαστηρίου, με τη χρήση μεθοδολογιών άτυπης εκπαίδευσης. Η παροχή εκπαίδευσης θα αφορά 20 εργαζόμενους που δουλεύουν με νέους, από 5 διαφορετικές πόλεις (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Αλεξανδρούπολη, Πάτρα, Ηράκλειο) από δύο πιστοποιημένους εκπαιδευτές. Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, αυτοί οι 'ηγέτες' νέων θα είναι υπεύθυνοι για την εκπαίδευση άλλων νέων στις πόλεις τους, με την υποστήριξη ενός εκπαιδευτικού «πακέτου» και τη βοήθεια ενός εκπαιδευτή. Θα υλοποιηθούν επίσης επιπρόσθετες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης που θα περιλαμβάνουν μία έκθεση και κύκλο ανοιχτών συζητήσεων. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, 400 νέοι άνθρωποι θα έχουν αναπτύξει βαθύτερη γνώση σε ζητήματα που άπτονται των δικαιωμάτων των φύλων και 1000 πολίτες θα έχουν ευαισθητοποιηθεί και ενημερωθεί πιο ουσιαστικά αναφορικά με ζητήματα ισότητας των φύλων. Το έργο θα εφαρμοστεί από [Όνομα υποψηφίου φορέα υλοποίησης] σε συνεργασία με τον [Όνομα Εταίρου].</p>
---	---

Ενότητα 2: Πληροφορίες για τον υποψήφιο φορέα υλοποίησης

Η πληροφορία που θα παρέχετε σε αυτό το τμήμα (σε συνδυασμό με τα βιογραφικά της ομάδας έργου) θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της αίτησης ως προς τα παρακάτω κριτήρια:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη Βαθμολογία
1.1 Εμπειρία του υποψηφίου και του εταίρου, όπου ισχύει, στην υλοποίηση παρόμοιων δράσεων με αυτές που περιλαμβάνονται στην αίτηση	10
1.2 Διοικητική και χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψηφίου και του εταίρου, όπου ισχύει, και τεχνογνωσία του προσωπικού που έχει ανατεθεί στο έργο	10

Για μικρά έργα:

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη Βαθμολογία
1. Ικανότητα του υποψήφιου να υλοποιήσει το έργο	20

Για αυτό το λόγο, είναι σημαντικό οι απαντήσεις στα διάφορα ερωτήματα που θέτονται στην ενότητα 2να περιλαμβάνουν πληροφορίες που δείχνουν ότι ο υποψήφιος οργανισμός έχει την απαραίτητη εμπειρία, τεχνογνωσία και ικανότητες για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Ενότητα 2.1 Σύντομη περιγραφή των σκοπών και των στόχων του υποψήφιου φορέα υλοποίησης

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να παρουσιαστεί μια σύντομη περιγραφή των κύριων στόχων του οργανισμού. Δείτε το παράδειγμα που ακολουθεί:

2.1 Σύντομη περιγραφή των σκοπών και των στόχων του υποψήφιου φορέα υλοποίησης (μέχρι 1500 χαρακτήρες)	[Όνομα Οργανισμού] είναι ένας ανεξάρτητος μη κυβερνητικός οργανισμός για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι στόχοι του είναι η προαγωγή του σεβασμού για τα ανθρώπινα δικαιώματα του κάθε ατόμου, η προώθηση νομοθετικής μεταρρύθμισης ώστε να ευθυγραμμιστεί η ελληνική νομοθεσία με τα διεθνή πρότυπα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, η προαγωγή δημόσιας συζήτησης και η άσκηση συνηγορίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς και η γνωστοποίηση, προώθηση και ευρεία διάδοση των εργαλείων για τον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
---	--

Ενότητα 2.2 Γεωγραφικό εύρος δράσεων

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να υποδείξετε αν οι δράσεις του οργανισμού διεξάγονται σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο.

Ενότητα 2.3 Θεματικό πεδίο δράσεων

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να υποδείξετε το κύριο θεματικό πεδίο των δράσεων του οργανισμού, π.χ. ανθρώπινα δικαιώματα, προστασία του περιβάλλοντος κλπ.

Ενότητα 2.4 Καταγράψτε τις κύριες πηγές χρηματοδότησης των τελευταίων δύο ετών

Στον παρακάτω πίνακα θα πρέπει να καταγράψετε τις κύριες πηγές χρηματοδότησης που έχει λάβει ο οργανισμός στη διάρκεια των δύο τελευταίων ετών. Δείτε το παράδειγμα παρακάτω:

2.4 Καταγράψτε τις κύριες πηγές χρηματοδότησης των τελευταίων δύο (2) ετών (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση/ ιδρύματα/ ατομικές δωρεές/ κρατική χρηματοδότηση/ εταιρείες/ συνδρομές μελών/ άλλο) Προσθέστε σειρές όπου είναι απαραίτητο		
Έτος	Πηγή χρηματοδότησης	Ποσό
2018	Ιδρύματα	5.000

2018	Δωρεές ιδιωτών	3.000
2018	Εταιρείες (όνομα εταιρείας)	2.500
2019	Ιδρύματα (όνομα ιδρύματος)	20.000
2019	Εταιρείες (όνομα εταιρείας)	2.500

Ενότητα 2.5 Εμπειρία στην υλοποίηση έργων

Στον παρακάτω πίνακα θα πρέπει να περιγράψετε τα κύρια έργα και δράσεις των τελευταίων δύο ετών. Μπορείτε να προσθέσετε σειρές αν είναι αναγκαίο. Δείτε το παράδειγμα που παρατίθεται παρακάτω:

2.5 Εμπειρία στην υλοποίηση έργων						
Παρακαλώ περιγράψτε τα κύρια έργα και τις δράσεις της οργάνωσης, των τελευταίων δύο (2) ετών, στον παρακάτω πίνακα.						
<i>Προσθέστε σειρές όπου είναι απαραίτητο.</i>						
Τίτλος έργου	Κύριες δράσεις	Πηγή χρηματοδότησης	Προϋπολογισμός (σε ευρώ)	Τμήμα του προϋπολογισμού που διαχειρίστηκε ή διαχειρίζεται η οργάνωση (αν είναι μικρότερο από τον συνολικό προϋπολογισμό)	Περίοδος υλοποίησης από (ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ) έως (ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ)	Άλλοι συνεργάτες (εφόσον υπάρχουν)
Ανθρώπινα δικαιώματα για όλους	Υλοποίηση Εκστρατείας εθνικής εμβέλειας με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση για τα ανθρώπινα δικαιώματα	Ίδρυμα X	50.000	10.000	09-2018 έως 09-2019	Οργάνωση X

Ενότητα 2.6: Εξηγήστε σύντομα πως η προηγούμενη εμπειρία της οργάνωσης έχει συμβάλει στην ικανότητά του για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να εξηγήσετε πώς η προηγούμενη εμπειρία του υποψήφιου στην υλοποίηση έργων, συμπεριλαμβανομένης αυτής που είναι καταγεγραμμένη στην ενότητα 2.5, έχει προσφέρει στον υποψήφιο την απαραίτητη εμπειρία και τεχνογνωσία για την επιτυχημένη υλοποίηση του προτεινόμενου έργου. Για παράδειγμα, θα μπορούσατε να αναφερθείτε στην απόκτηση των σχετικών τεχνικών ικανοτήτων, τη θεματική εξειδίκευση, τη γνώση συγκεκριμένων μεθοδολογιών και κατανόηση των αναγκών των σχετικών ομάδων στόχου.

Ενότητα 3: Υποψήφιος εταίρος/εταίροι (αν υπάρχει/ουν)

Η ενότητα 3 θα πρέπει να συμπληρωθεί μόνο αν το έργο θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με εταίρους. Παρακαλώ να συμβουλευτείτε την ενότητα 8 των «Οδηγιών προς τους Υποψήφιους» για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις συνεργασίες. Αν υπάρχουν περισσότεροι εταίροι, η Ενότητα 3 θα πρέπει να αναπαραχθεί για την καταχώρηση του κάθε επιπροσθέτου εταίρου ξεχωριστά.

Όπου ισχύει κατά περίπτωση, οι πληροφορίες που παρουσιάζονται σε αυτή την ενότητα (σε συνδυασμό με τις πληροφορίες που δίδονται στην ενότητα 2 και τα βιογραφικά σημειώματα της ομάδας του έργου) θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης για τα παρακάτω κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη Βαθμολογία
1.1 Εμπειρία του υποψήφιου και του εταίρου, όπου ισχύει, στην υλοποίηση παρόμοιων δράσεων με αυτές που περιλαμβάνονται στην αίτηση	10
1.2 Διοικητική και χρηματοοικονομική ικανότητα του υποψήφιου και του εταίρου, όπου ισχύει, και τεχνογνωσία του προσωπικού που έχει ανατεθεί στο έργο	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη Βαθμολογία
1. Ικανότητα του υποψήφιου να υλοποιήσει το έργο	20

Για αυτό το λόγο, είναι σημαντικό οι απαντήσεις στις σχετικές ερωτήσεις στην Ενότητα 3 να παρέχουν πληροφορίες που αποδεικνύουν πως ο εταίρος/οι εταίροι έχουν την αναγκαία εμπειρία, τεχνογνωσία και ικανότητα για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Ενότητα 4: Περιγραφή έργου

Ενότητα 4.1 Ποιες ανάγκες σκοπεύει να επιλύσει ή να αντιμετωπίσει το προτεινόμενο έργο;

Οι πληροφορίες που δίδονται σε αυτή την ενότητα θα συνεισφέρουν στην αξιολόγηση της αίτησης με βάση τα παρακάτω κριτήρια αξιολόγησης:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2.1 Η ανάγκη για το έργο αιτιολογείται επαρκώς	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2. Συνάφεια και Αιτιολόγηση	20

Σε αυτή την ενότητα, θα πρέπει να αιτιολογήσετε το σκοπό για τον οποίο χρειάζεται το έργο και να εξηγήσετε το είδος θέματος και την πρόκληση που θα κληθεί να αντιμετωπίσει το έργο. Θα πρέπει να παρουσιάσετε όλα τα διαθέσιμα στοιχεία που αιτιολογούν την ανάγκη για το έργο. Είναι ενδεδειγμένο να αναφέρετε αν έχετε διεξάγει αξιολόγηση αναγκών ή διαβούλευση με τις ομάδες στόχους και να προσκομίσετε οποιεσδήποτε μελέτες, στατιστικές ή άλλες αναφορές που αποδεικνύουν την ανάγκη για το έργο. Αυτές οι πληροφορίες μπορούν να προέρχονται από έρευνα ή προηγούμενη εργασία που έχει διεξαχθεί από τον οργανισμό σας ή από άλλους φορείς/οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων άλλων Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, των Επίσημων Αρχών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης κ.λπ.

Ενότητα 4.2: Ποιοι άλλοι φορείς δραστηριοποιούνται στο θεματικό πεδίο στο οποίο εμπίπτει το προτεινόμενο έργο; Με ποιους τρόπους;

Οι πληροφορίες που δίδονται σε αυτή την ενότητα θα συνεισφέρουν στην αξιολόγηση της αίτησης με βάση τα παρακάτω κριτήρια αξιολόγησης:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2.1 Η ανάγκη για το έργο αιτιολογείται επαρκώς	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2. Συνάφεια και Αιτιολόγηση	20

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει σύντομα να περιγράψετε ποιοι άλλοι φορείς (συμπεριλαμβανομένων άλλων Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, των επίσημων αρχών, του ιδιωτικού τομέα) είναι ενεργές στο θεματικό πεδίο του έργου και με ποιους τρόπους. Εξηγήστε πως το προτεινόμενο έργο συμπληρώνει – και αποφεύγει την επικάλυψη με οποιεσδήποτε άλλες υπάρχουσες δραστηριότητες σε αυτό το πεδίο.

Αναγνωρίζεται ότι ίσως υπάρχουν αρκετές διαφορετικές ενεργές πρωτοβουλίες στο ίδιο θεματικό πεδίο και ότι όλες ενδεχομένως είναι χρήσιμες, είτε για παράδειγμα εξαιτίας των εξειδικευμένων αναγκών ή της ζήτησης για τις συγκεκριμένες δραστηριότητες. Σε τέτοια περίπτωση, αναμένεται πως ο υποψήφιος θα είναι ενήμερος αναφορικά και με άλλες πρωτοβουλίες καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο το προτεινόμενο έργο είναι ακόμη χρήσιμο ή απαραίτητο.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης, ότι ως στοιχείο της διαδικασίας αξιολόγησης, οι κριτές-αξιολογητές μπορούν επίσης να διερευνήσουν ανεξάρτητα αν υφίστανται άλλες παρόμοιες πρωτοβουλίες για το προτεινόμενο έργο.

Ενότητα 4.3: Ποιες είναι οι ομάδες στόχου του προτεινόμενου έργου;

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να περιγράψετε ποιες είναι οι ομάδες στόχου του έργου. Δηλαδή ποιοι θα ωφεληθούν άμεσα από τις προτεινόμενες δράσεις.

Ενότητα 4.4: Ποιος είναι ο στόχος και ο προβλεπόμενος αντίκτυπος του έργου; Με ποιο τρόπο το έργο συσχετίζεται με τους στόχους του Προγράμματος και συνεισφέρει στο αντίστοιχο προσδοκώμενο αποτέλεσμα;

Οι πληροφορίες που δίδονται σε αυτή την ενότητα θα συνεισφέρουν στην αξιολόγηση της αίτησης με βάση τα παρακάτω κριτήρια αξιολόγησης:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2.2 Συνάφεια με τους στόχους του Προγράμματος και τα αντίστοιχα προσδοκώμενα αποτελέσματα και παραδοτέα έργα	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
2. Συνάφεια και Αιτιολόγηση	20

Σε αυτή την ενότητα πρέπει να εξηγήσετε ποιοι είναι οι στόχοι του προγράμματος και πώς αυτοί συσχετίζονται με το Γενικό Στόχο του Προγράμματος για την «Ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών, την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και την ενδυνάμωση των ευπαθών ομάδων». Επιπλέον, θα πρέπει να εξηγήσετε πώς το έργο συσχετίζεται με το Προσδοκώμενο Αποτέλεσμα για την πρόσκληση προτάσεων για τις οποίες θα γίνει η υποβολή της αίτησης. Για παράδειγμα, αν η αίτηση θα υποβληθεί για την πρόσκληση για τις προτάσεις που αφορούν το Προσδοκώμενο Αποτέλεσμα 1: «Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά», θα πρέπει να εξηγήσετε πώς το έργο σχετίζεται με αυτό το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Ενότητα 4.5: Δράσεις του έργου

Οι πληροφορίες που δίδονται σε αυτή την ενότητα θα συνεισφέρουν στην αξιολόγηση της αίτησης με βάση τα παρακάτω κριτήρια αξιολόγησης:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
4.1 Αντίκτυπος των προτεινόμενων δράσεων	10
4.2 Συνοχή και συνάφεια ανάμεσα σε δράσεις, παραδοτέα έργα, αποτελέσματα και χρονοδιάγραμμα	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
3. Ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων	20

Να σημειωθεί ότι ένας κατάλογος ενδεικτικών δράσεων για κάθε πρόσκληση προτάσεων παρατίθεται στην Ενότητα 3.2 των Οδηγιών.

Θα πρέπει να δώσετε σε κάθε δράση έναν αριθμό και έναν τίτλο και για κάθε δράση ξεχωριστά να περιγράψετε σύντομα το περιεχόμενό της, τον τρόπο και τόπο υλοποίησής της, πόσες φορές θα υλοποιηθεί και από ποιον. Η περιγραφή θα πρέπει να απαντά στις ακόλουθες ερωτήσεις: Τι αφορά η δραστηριότητα; Πώς θα υλοποιηθεί; Πού θα υλοποιηθεί; Ποιος θα αναλάβει την υλοποίηση;

Δεν είναι αναγκαίο να συμπεριληφθούν μικρά σε έκταση διαχειριστικά καθήκοντα έργου όπως συντονιστικές συναντήσεις κλπ.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως όλες οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να συμπεριληφθούν στο χρονοδιάγραμμα (Παράρτημα 3 του εντύπου αίτησης) και το κόστος υλοποίησης θα πρέπει να συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό του έργου.

4.5 Δράσεις του έργου

Περιγράψτε τις δράσεις του έργου. Δώστε ένα τίτλο σε κάθε δράση και για κάθε δράση ξεχωριστά περιγράψτε σύντομα τί περιλαμβάνει, πώς, πού και πόσες φορές θα υλοποιηθεί, καθώς και τα πρόσωπα που θα αναλάβουν την υλοποίησή της.

Παρακαλώ να ανατρέξετε στη λίστα των ενδεικτικών δράσεων στις Οδηγίες για τους Υποψήφιους.

Προσθέστε σειρές όπου είναι απαραίτητο.

(μέχρι 1000 χαρακτήρες για κάθε δράση)

Αύξων Αριθμός δράσεων	Τίτλος δράσης	Περιγραφή δράσης	Πλήθος δράσεων	Φορέας Υλοποίησης της δράσης	Ομάδα Στόχου

1	Ανάπτυξη προγράμματος κατάρτισης για τους υπαλλήλους που δουλεύουν με νέους	Ανάπτυξη ενός πενθήμερου προγράμματος κατάρτισης, διάρκειας 30 ωρών απευθυνόμενο σε υπαλλήλους που δουλεύουν με νέους, αναφορικά με την εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, που θα εστιάζει σε ζητήματα δικαιωμάτων των φύλων καθώς και σε ζητήματα ισότητας. Ο βασικός στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των νέων εργαζομένων και των υπόλοιπων συνάδελφων τους αναφορικά με την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση για την ισότητα των φύλων. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει συνεδρίες σχετικά με επίκαιρα ζητήματα ισότητας των φύλων στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένης της διαφοράς και χάσματος αμοιβών μεταξύ των φύλων, την ανισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων στην πολιτική, την ενδοοικογενειακή βία), τα γυναικεία δικαιώματα, τα δικαιώματα ΛΟΑΤΚ (LGBTQI), καθώς και συνεδρίες αναφορικά με τη διαχείριση του έργου. Το πρόγραμμα θα χρησιμοποιήσει ανεπίσημες, διαδραστικές μεθοδολογίες επιμόρφωσης που περιλαμβάνουν την εργασία ανά ομάδες, τα δημιουργικά εργαστήρια και τις προσομοιώσεις παιχνιδιών ρόλων	1	[Όνομα Οργανισμού]	Υπάλληλοι που δουλεύουν με νέους, νέοι
2	Εργαστήρι κατάρτισης για υπαλλήλους	Θα διεξαχθεί στην Αθήνα ένα πενθήμερο επιμορφωτικό εργαστήρι διάρκειας 30 ωρών για υπαλλήλους που δουλεύουν με νέους που θα αφορά την εκπαίδευση/επιμόρφωση αναφορικά	1	[Όνομα Οργανισμού]	20 εργαζόμενοι (10 από την Αθήνα, 10 από τη Θεσσαλονίκη)

Ενότητα 4.6: Παραδοτέα και δείκτες παραδοτέων έργου

Οι πληροφορίες που δίδονται σε αυτή την ενότητα θα συνεισφέρουν στην αξιολόγηση της αίτησης με βάση τα παρακάτω κριτήρια αξιολόγησης:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
4.1 Αντίκτυπος των προτεινόμενων δράσεων	10
4.2 Συνοχή ανάμεσα σε δράσεις, παραδοτέα έργα, αποτελέσματα και χρονοδιάγραμμα	10

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
3. Ποιότητα των προτεινόμενων δράσεων	20

Σε αυτή την ενότητα πρέπει να προσδιορίσετε **τα παραδοτέα** και **τους δείκτες παραδοτέων** για τις δράσεις του έργου. Όπως προσδιορίστηκε στην Ενότητα 3.1 των Οδηγιών για τους Υποψήφιους, τα παραδοτέα έργα και οι δείκτες των παραδοτέων έργων αποτελούν σημαντικό στοιχείο του προγράμματος “Active Citizens Fund” σε όλες τις χώρες, καθώς είναι αναπόσπαστο κομμάτι της προσέγγισης «Διαχείριση βάσει αποτελεσμάτων» (“Results-Based Management” (RBM)), την οποία ακολουθεί το πρόγραμμα. Η διαχείριση που βασίζεται στα αποτελέσματα αποτελεί μια στρατηγική διαχείρισης που διασφαλίζει ότι τα έργα συνεισφέρουν στην επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων. Αυτή η προσέγγιση βασίζεται σε μια «αλυσίδα αποτελεσμάτων» (βλ. παρακάτω σχήμα), που περιλαμβάνει μια αναμενόμενη αιτιώδη σχέση ανάμεσα στις δράσεις, τα παραδοτέα (ήτοι τι θα αποφέρουν οι δράσεις) και τα προσδοκώμενα αποτελέσματα (ήτοι τι θα αλλάξει ως αποτέλεσμα των παραδοτέων):

Η προσέγγιση «Διαχείριση βάσει αποτελεσμάτων» (RBM) σε επίπεδο έργου βασίζεται στα παραδοτέα. Τα **παραδοτέα** είναι τα προϊόντα που προκύπτουν άμεσα από ένα έργο (προϊόντα, αγαθά και υπηρεσίες), δηλαδή τα απτά αποτελέσματα.

Αυτά διασφαλίζονται από τον φορέα υλοποίησης έργου. Ο φορέας υλοποίησης καθορίζει τα παραδοτέα έργα στην αίτηση. Η αίτηση θα περιλαμβάνει συνήθως διάφορα παραδοτέα.

Το πρόγραμμα “Active Citizens Fund” περιλαμβάνει συγκεκριμένα προκαθορισμένα παραδοτέα που θα πρέπει να επιτύχουν οι δράσεις των έργων. Για αυτό το λόγο, κάθε έργο πρέπει να παραδώσει ένα ή περισσότερα από τα προκαθορισμένα παραδοτέα για το σχετικό προσδοκώμενο αποτέλεσμα του Προγράμματος (βλ. ενότητα 3.1. των Οδηγιών προς Υποψηφίους).

Οι δράσεις που δεν συνεισφέρουν σε κανένα από τα προκαθορισμένα παραδοτέα για το αντίστοιχο προσδοκώμενο αποτέλεσμα είναι μη επιλέξιμες.

Το πρόγραμμα επίσης απαιτεί η επίτευξη όλων των παραδοτέων να μετριέται από **δείκτες παραδοτέων**. Ο δείκτης αποτελούν μέσο για τη μέτρηση των επιτευγμάτων ή την αξιολόγηση μιας εξέλιξης. Οι δείκτες σε επίπεδο έργου χρησιμοποιούνται ως εργαλείο για να επαληθευτεί εάν το έργο επιτυγχάνει τα παραδοτέα του. Ο προσδιορισμός των δεικτών βοηθά στη διαμόρφωση της βάσης του συστήματος παρακολούθησης και αναφοράς του Προγράμματος. Οι δείκτες πρέπει να είναι συγκεκριμένοι, μετρήσιμοι, να παρέρχονται από αξιόπιστα δεδομένα. Μπορούν να είναι ποσοτικοί, ποιοτικοί ή και τα δύο. Το Πρόγραμμα έχει προκαθορισμένους δείκτες για όλα τα παραδοτέα. Ωστόσο, οι υποψήφιοι μπορούν προαιρετικά να χρησιμοποιήσουν επιπρόσθετους δείκτες για τα έργα τους.

Αφού επιλεγούν οι δείκτες για τα παραδοτέα, πρέπει να καθοριστούν οι **τιμές στόχου**. Οι τιμές στόχου είναι σημαντικές για την αξιολόγηση του δυνητικού αντικτύπου του έργου, καθώς προσδιορίζουν το βαθμό επιτυχίας για κάθε παραδοτέο. **Ο φορέας υλοποίησης έργου εγγυάται την επίτευξη των προσδιορισμένων τιμών στόχων**. Για παράδειγμα, αν ο επιλεγμένος δείκτης για το παραδοτέο είναι «Ο αριθμός των ατόμων για τους οποίους επιτεύχθηκε η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σχετικά με δραστηριότητες που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα», τότε η τιμή στόχου θα μπορούσε να οριστεί στα 1.000 άτομα. Σε αυτή την περίπτωση, ο υποψήφιος δεσμεύεται να διασφαλίσει ότι 1.000 άτομα θα ενημερωθούν και θα ευαισθητοποιηθούν μέσα από τις δραστηριότητες για τα ανθρώπινα δικαιώματα που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου, εφόσον επιχορηγηθεί.

Σημειώστε πως η **τιμή βάσης** για κάθε δείκτη αυτόματα ορίζεται στο (0). Με αυτό τον τρόπο μετριοούνται και αναφέρονται μόνο τα παραδοτέα που επιτυγχάνονται κατά τη διάρκεια της περιόδου υλοποίησης.

Τα προκαθορισμένα παραδοτέα και δείκτες για όλα τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του Προγράμματος παρατίθενται στην Ενότητα 3.1 στις Οδηγίες για Υποψηφίους.

Για κάθε επιλεγμένο παραδοτέο, **τουλάχιστον** ένας από τους προκαθορισμένους δείκτες απόδοσής πρέπει να επιλεγεί από τον πίνακα στην ενότητα 4.6 της αίτησης (σημειώστε πως προαιρετικά μπορείτε επίσης να συμπεριλάβετε επιπρόσθετους δείκτες για κάθε παραδοτέο στον πίνακα).

Ο πίνακας στην ενότητα 4.6 της αίτησης περιλαμβάνει όλα τα προκαθορισμένα παραδοτέα και δείκτες παραδοτέων για τη συγκεκριμένη πρόσκληση, δηλαδή αυτή η ενότητα διαφέρει ανάλογα με την πρόσκληση στην οποία υποβάλετε.

Αρχικά, από την πρώτη στήλη σε αυτό τον πίνακα, οι υποψήφιοι θα πρέπει να επιλέξουν όλα τα παραδοτέα που είναι σχετικά με τις δράσεις του έργου τους (έχοντας υπόψη πως όλες οι δράσεις του έργου πρέπει να συνεισφέρουν σε τουλάχιστον ένα από τα προκαθορισμένα παραδοτέα).

Έπειτα, για κάθε επιλεγμένο παραδοτέο, οι υποψήφιοι πρέπει να επιλέξουν τουλάχιστον έναν από τους προκαθορισμένους δείκτες παραδοτέων από τη δεύτερη στήλη στον πίνακα. Σε αυτή τη στήλη του πίνακα, μπορούν επίσης να συμπεριλάβουν προαιρετικά επιπρόσθετους δείκτες για κάθε παραδοτέο.

Τέλος, για όλους τους επιλεγμένους δείκτες, στην τρίτη στήλη του πίνακα οι υποψήφιοι πρέπει να υποδείξουν την τιμή στόχο που θα επιτευχθεί μέσω των δράσεων του έργου.

Για τα παραδοτέα και τους δείκτες που δεν σχετίζονται με το έργο, η τιμή στόχος πρέπει να παραμείνει κενή.

Παρακάτω, παρουσιάζεται ένα παράδειγμα βασισμένο στο έργο που περιγράψαμε

προηγούμενως. Σημειώστε πως τα παραδοτέα και οι δείκτες αφορούν το προσδοκώμενο αποτέλεσμα 3 «Προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». Για λόγους παρουσίασης, τα επιλεγμένα παραδοτέα, οι δείκτες και οι τιμές στόχου εμφανίζονται με έντονα γράμματα (Bold).

4.6 Παραδοτέα και Δείκτες παραδοτέων έργου

Κάθε έργο πρέπει, μέσω των δράσεων του έργου (όπως αυτές αναφέρονται στην ενότητα 4.5), να πετύχει ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα προκαθορισμένα παραδοτέα. Για κάθε επιλεγμένο παραδοτέο έργου, πρέπει να επιλέξετε **τουλάχιστον ένα** από τους προκαθορισμένους δείκτες παραδοτέων από τον ακόλουθο πίνακα (σημειώστε ότι μπορείτε επίσης να συμπεριλάβετε προαιρετικά επιπλέον δείκτες παραδοτέων).

Για όλους τους επιλεγμένους δείκτες παραδοτέων, πρέπει να υποδείξετε μία τιμή - στόχο που θα πρέπει να επιτευχθεί μέσω του έργου στην αντίστοιχη στήλη (σημειώστε ότι η τιμή αναφοράς για κάθε δείκτη παραδοτέου καθορίζεται αυτόματα στο 0. Για περισσότερες πληροφορίες δείτε τις Οδηγίες για τους Υποψηφίους).

Σε περίπτωση που οι δείκτες και τα παραδοτέα δεν έχουν συνάφεια με το έργο σας, αφήστε την τιμή - στόχο κενή.

Επίσης θα πρέπει να υποδείξετε ποιες δράσεις συντελούν στην επίτευξη κάθε δείκτη παραδοτέου, αναγράφοντας τον αύξοντα αριθμό της δράσης όπως αυτός έχει συμπληρωθεί στην ενότητα 4.5.

Παραδοτέα	Δείκτες παραδοτέων	Τιμή στόχος	Αύξων αριθμός δράσης
Προαγωγή συνηγορίας αναφορικά με θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός εκστρατειών συνηγορίας που διεξάγονται αναφορικά με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα		
Αύξηση της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός δραστηριοτήτων που διεξάγονται αναφορικά με την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση σε ζητήματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	6	1,2,3,4
	<i>Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)</i>		
	<i>Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)</i>		
Αύξηση της ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός ατόμων που ενημερώνονται και ευαισθητοποιούνται μέσω δραστηριοτήτων που αφορούν τα Ανθρώπινα Δικαιώματα	1.000	4
	<i>Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)</i>		
	<i>Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)</i>		
Έλεγχος/επίβλεψη της υλοποίησης έργου αναφορικά με τα	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός ΜΚΟ που καταγράφουν και αναφέρουν		

ανθρώπινα δικαιώματα	καταστρατηγήσεις/παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων		
	Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)		
Παροχή εκπαίδευσης/επιμόρφωσης αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα	Προκαθορισμένος δείκτης: Αριθμός ατόμων που εκπαιδεύονται/επιμορφώνονται σε ζητήματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	420	1, 2, 3, 4
	Προκαθορισμένος δείκτης (προαιρετικά): Αναλογία των εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων που επιδεικνύουν μια αυξημένη κατανόηση σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως παρουσιάζεται σε έρευνα που έπεται της εκπαίδευσης/ ενημέρωσης	90%	3
	Επιπρόσθετος δείκτης (προαιρετικά)		

Ενότητα 4.7: Συνεργασίες

Σε περίπτωση που το έργο υλοποιηθεί χωρίς εταίρους, αυτό θα πρέπει να αιτιολογηθεί σε αυτή την ενότητα, δηλαδή θα πρέπει να εξηγήσετε γιατί είναι προτιμότερο το έργο να υλοποιηθεί χωρίς εταίρους.

Στην περίπτωση που το έργο θα υλοποιηθεί με εταίρους, σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να εξηγήσετε ποια θα είναι η συνεισφορά (τεχνική και επαγγελματική) του εταίρου/των εταίρων στην υλοποίηση του έργου. Θα πρέπει επίσης να εξηγήσετε πώς η συνεργασία θα διευκολύνει την επίτευξη των στόχων του έργου. Για μεσαία και μεγάλα έργα, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την ενότητα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης του έργου για τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
3.1 Ποιότητα των προτεινόμενων συνεργασιών, όπου ισχύει, ή αιτιολόγηση της μη ύπαρξης εταίρου	5

Για μικρά έργα, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την ενότητα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης του έργου για τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μικρά έργα	Ανώτερη βαθμολογία
1. Ικανότητα του υποψήφιου και του εταίρου του (όπου ισχύει) να υλοποιήσουν το έργο	20

Ενότητα 5: Αξιολόγηση κινδύνου

Για μεσαία και μεγάλα έργα **μόνο**, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την ενότητα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης του έργου για τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
4.3 Εντοπισμός και αντιμετώπιση κινδύνων	5

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να περιγράψετε τους ενδεχόμενους εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους στην υλοποίηση του έργου και τα μέτρα που θα λάβετε με σκοπό να τους περιορίσετε. Ένας κίνδυνος συνιστά ένα γεγονός ή μια συνθήκη που ενδεχομένως να επηρεάσει αρνητικά την επιτυχία των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων. Μπορεί να είναι είτε εξωτερικός ή να αφορά την ίδια την οργάνωση και την διαχείριση του έργου.

Για παράδειγμα, ένας κίνδυνος για την υλοποίηση εκπαιδευτικών/επιμορφωτικών εργαστηρίων για νέους ανθρώπους σε ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έγκειται στο γεγονός πως λίγοι νέοι άνθρωποι θα εκδηλώσουν ενδιαφέρον για την παρακολούθηση τέτοιων σεμιναρίων. Αυτός ο κίνδυνος θα μπορούσε να περιοριστεί με τη χρήση διασκεδαστικής διαδραστικής μεθοδολογίας, συμπεριλαμβάνοντας κοινωνικές δραστηριότητες και δραστηριότητες δικτύωσης στο πλαίσιο του εργαστηρίου, καθώς και με τη διαφήμιση των εργαστηρίων μέσω των υπαρχουσών ομάδων νέων, που διατηρούν επαφές με ένα σημαντικό αριθμό νέων ανθρώπων.

Ενότητα 6: Βιωσιμότητα του έργου/αποτελέσματα

Για μεσαία και μεγάλα έργα **μόνο**, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την ενότητα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης του έργου για τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
6.1 Βιωσιμότητα του έργου και των αποτελεσμάτων του	5

Ενδεικτικά, σε αυτή την ενότητα θα μπορούσατε να αναφερθείτε στα εξής:

- Τον τρόπο με τον οποίο τα οφέλη ή τα αποτελέσματα του έργου σας θα συνεχιστούν μετά την ολοκλήρωση του έργου. Για παράδειγμα, είναι καλό να αναφέρετε αν το έργο θα επιφέρει μακροπρόθεσμες αλλαγές, όπως αλλαγές αναφορικά με τη συμπεριφορά, τις γνώσεις, τις πολιτικές, τη νομοθεσία ή άλλα είδη αλλαγών,
- Αν το πρόγραμμα εμπεριέχει στοιχεία χρηματοδοτικής βιωσιμότητας. Για παράδειγμα αν οι δράσεων θα μπορούν να συνεχιστούν στο μέλλον με πόρους από έναν διαφορετικό χρηματοδότη ή από εισοδήματα μέσω πωλήσεων,

- Αν οι δράσεις μπορούν να συνεχιστούν μακροπρόθεσμα μέσω εθελοντικής υποστήριξης,
- Τον τρόπο με τον οποίο πόροι που αναπτύχθηκαν μέσω του έργου, μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται μετά τη λήξη του.

Ενότητα 7: Δράσεις ανάπτυξης ικανοτήτων

Για μεσαία και μεγάλα έργα μόνο, οι πληροφορίες που παρέχονται σε αυτή την ενότητα θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της αίτησης του έργου για τα ακόλουθα κριτήρια επιλογής:

Κριτήρια αξιολόγησης για μεσαία/μεγάλα έργα	Ανώτερη βαθμολογία
5.1 Αιτιολόγηση των προγραμματισμένων δράσεων στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων	5

Όπως εξηγείται στην ενότητα 4 στις Οδηγίες, όλα τα μεσαία και μεγάλα έργα που εμπίπτουν στα πρώτα τέσσερα προσδοκώμενα αποτελέσματα του προγράμματος πρέπει να καταναείμουν μέχρι 15% του συνολικού αιτούμενου ποσού επιχορήγησης για την υλοποίηση δράσεων ανάπτυξης ικανοτήτων, οι οποίες έχουν στόχο την ενίσχυση της οργανωτικής βιωσιμότητας του φορέα υλοποίησης του έργου. Αυτό αποκαλείται Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων των έργων.

* Για την πρόσκληση 6 «Ανάπτυξη των δικτύων μεταξύ των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών» στο συγκεκριμένο κριτήριο αξιολογείται η δυνατότητα ανάπτυξης των ικανοτήτων του υποψηφίου φορέα υλοποίησης μέσω του προτεινόμενου προς επιχορήγηση έργου και των δράσεων αυτού.

7.1 Παρακαλούμε επιλέξτε έναν ή περισσότερους τομείς οργανωσιακής ανάπτυξης που θα αντιμετωπίσετε μέσω των Δραστηριοτήτων Ανάπτυξης Ικανοτήτων

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να επιλέξετε ένα ή περισσότερους τομείς οργανωσιακής ανάπτυξης από τον αντίστοιχο κατάλογο - δηλαδή τυχόν τρέχουσες αδυναμίες ή περιορισμούς που ο οργανισμός σας στοχεύει να αντιμετωπίσει μέσω των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων.

Συνεπώς, πριν τη συμπλήρωση αυτής της ενότητας, οι υποψήφιοι ενθαρρύνονται θερμά να συμπληρώσουν τη δωρεάν διαδικτυακή διαδικασία αυτοαξιολόγησης «Χαρτογράφηση Ικανοτήτων» που είναι διαθέσιμη στο

www.activecitizensfund.gr/endynamosi-mko/to-programma/. Πρόκειται για ένα διαδικτυακό ερωτηματολόγιο πολλαπλής επιλογής που υποδεικνύει τα δυνατά σημεία και τις αδυναμίες του οργανισμού αναφορικά με την οργανωσιακή του ικανότητα και βιωσιμότητα.

Ενότητα 7.2: Περιγράψτε τις συγκεκριμένες ανάγκες του φορέα σας για ανάπτυξη ικανοτήτων στους τομείς που αναπτύξατε στην ενότητα 7.1

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να περιγράψετε τις συγκεκριμένες ανάγκες ανάπτυξης ικανοτήτων στους τομείς που αναπτύξατε στην ενότητα 7.1.

Ενότητα 7.3: Περιγράψτε τις Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων που θα υλοποιήσετε προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι οργανωσιακές ανάγκες του φορέα σας που έχετε περιγράψει στην ενότητα 7.2.

Σε αυτή την ενότητα θα πρέπει να περιγράψετε τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων. Δώστε σε κάθε δράση ένα τίτλο και για κάθε δράση ξεχωριστά περιγράψτε σύντομα τι περιλαμβάνει, πώς, πού και πόσες φορές θα εφαρμοστεί.

Παρακαλώ να δείτε την ενότητα 4 των Οδηγιών για τους Υποψηφίους για ενδεικτικές δράσεις που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων.

Σημειώστε πως οι δράσεις που εμπíπτουν στις Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων πρέπει να σχεδιαστούν με ολιστικό και βιώσιμο τρόπο με στόχο την ενδυνάμωση του οργανισμού και την προοπτική συνέχισής τους μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Παράδειγμα 1α: Στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων, η Χ οργάνωση επιθυμεί να δημιουργήσει ένα ηλεκτρονικό κατάστημα (e-shop) για να εξασφαλίσει μια νέα πηγή εισοδήματος. Επιθυμεί επιπλέον να αναθέσει τη σύσταση και διαχείριση του ηλεκτρονικού καταστήματος σε ένα εξωτερικό συνεργάτη. Δεν υπάρχει σχέδιο για την εκπαίδευση των υπαλλήλων ή εθελοντών της οργάνωσης αναφορικά με τη διαχείριση του ηλεκτρονικού καταστήματος, ούτε σχέδιο αναφορικά με τον τρόπο λειτουργίας του ηλεκτρονικού καταστήματος μετά το τέλος του έργου. Τέτοια δράση δεν πρέπει να προταθεί, καθώς δεν έχει σχεδιαστεί με βιώσιμο τρόπο και με προοπτική συνέχισης από την οργάνωση μετά τη λήξη του έργου.

Παράδειγμα 1β: Στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων, η οργάνωση Υ επιθυμεί να δημιουργήσει ένα ηλεκτρονικό κατάστημα (e-shop) για να εξασφαλίσει μια νέα πηγή εισοδήματος. Επιθυμεί επιπλέον να αναθέσει τη σύσταση και διαχείριση του ηλεκτρονικού καταστήματος σε έναν εξωτερικό συνεργάτη. Ο εξωτερικός συνεργάτης είναι αναγκαίος για την παροχή εκπαίδευσης αναφορικά με τη λειτουργία του ηλεκτρονικού καταστήματος σε μια ομάδα 3 ατόμων προσωπικού και εθελοντών, με απώτερο σκοπό τη συνέχιση της λειτουργίας του ηλεκτρονικού καταστήματος μετά το τέλος του έργου. Τέτοια δράση θα μπορούσε να προταθεί, καθώς έχει σχεδιαστεί με βιώσιμο τρόπο και με προοπτική συνέχισης από την οργάνωση μετά τη λήξη του έργου.

Παράδειγμα 2α: Στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων, η Χ οργάνωση επιθυμεί να προσλάβει έναν υπεύθυνο ανεύρεσης πόρων (fundraiser). Δεν υπάρχει σχέδιο για την εκπαίδευση των υπαλλήλων ή εθελοντών του οργανισμού αναφορικά με τεχνικές ανεύρεσης πόρων, ούτε σχέδιο αναφορικά με τον τρόπο διατήρησης της θέσης αυτής μετά το τέλος της περιόδου για το έργο. Τέτοια δράση δεν πρέπει να προταθεί, καθώς δεν έχει σχεδιαστεί με βιώσιμο τρόπο και με προοπτική συνέχισης από την οργάνωση μετά τη λήξη του έργου .

Παράδειγμα 2β: Στο πλαίσιο των Δράσεων Ανάπτυξης Ικανοτήτων, η Υ οργάνωση επιθυμεί να αναπτύξει και να υλοποιήσει ένα σχέδιο για τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής του βιωσιμότητας. Το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει την υλοποίηση πολλών νέων εκδηλώσεων συγκέντρωσης πόρων, την πρόσληψη ενός υπεύθυνου για τη συγκέντρωση πόρων που θα

εκπαιδεύσει τους υπόλοιπους υπαλλήλους και εθελοντές σε τεχνικές συγκέντρωσης πόρων, καθώς και την ανάπτυξη σχεδίου αναφορικά με τον τρόπο συνέχισης της συγκέντρωσης πόρων μετά το τέλος του έργου. Τέτοια δράση θα μπορούσε να προταθεί, καθώς έχει σχεδιαστεί με βιώσιμο τρόπο και με προοπτική συνέχισης από την οργάνωση μετά τη λήξη του έργου.

Σημειώστε επίσης ότι ο προγραμματισμός των δράσεων που εμπíπτουν στις Δράσεις Ανάπτυξης Ικανοτήτων θα οριστικοποιηθεί σε διαβούλευση με τον Διαχειριστή Επιχορήγησης, μετά από την επιλογή του έργου.

Παράρτημα 3 - Προτεινόμενα ανώτατα μισθολογικά κόστη

Κατηγορίες	Περιγραφή	Ετήσιο Κόστος	Μηνιαίο Κόστος * (Πλήρης Απασχόληση)	Μηνιαίο Κόστος * (Μερική Απασχόληση)
A	<p>Προσωπικό με διευρυμένες συντονιστικές αρμοδιότητες, αποφασιστικό ρόλο και ευθύνη στο Έργο. Απόφοιτοι Γ'βάθμιας εκπαίδευσης με προϋπηρεσία.</p> <p>Π.χ. Διαχειριστές Έργου, Συντονιστής, Σύμβουλος, Ειδικός</p>	€ 44.000	€ 3.666	€ 1.833
B	<p>Προσωπικό με δευτερεύουσες ευθύνες και αυτονομία σε ένα τμήμα του Έργου. Απόφοιτοι Γ'βάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Π.χ. Συντονιστής Τμήματος, Διοικητικός Υπάλληλος, Οικονομικός Υπεύθυνος, Δικηγόρος, Ψυχολόγος, Εκπαιδευτικός</p>	€ 35.000	€ 2.917	€ 1.458
Γ	<p>Προσωπικό αρμόδιο για την εκτέλεση επιχειρησιακών καθηκόντων. Λειτουργεί υπό τις οδηγίες ενός προϊσταμένου. Απόφοιτοι Β'βάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Π.χ. Γραμματείς</p>	€ 23.000	€ 1.917	€ 958
Δ	<p>Προσωπικό αρμόδιο για την εκτέλεση συγκεκριμένων επιχειρησιακών καθηκόντων. Απόφοιτοι Α'βάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Π.χ. Οδηγοί, τεχνίτες, καθαριστές</p>	€ 19.500	€ 1.625	€ 813